

בעזה"ת

מדריך הכשרות

— ירחון להתאחדות הקהלות —

כולל תשובות, מכתבים ובירורים בענין כשרות המאכלים

ב"ה. חודש תמוז-מנ"א ה'תשל"ד

שנה א' קונטרס ג' (כרך א')

בפיקוח מוה"ר משה שמרן שליט"א
הגאב"ד דקהלתנו קהל יסודי התורה (מלפנים אב"ד דעברעצין)

יוצא לאור בהשתתפות הרבנים והקהלות ולומדי תורה
דעיר רבתי ניו יארק



וועד הכשרות

שע"י קהל יסודי התורה, ברוקלין, ניו יארק

הקרמה

יצאנו עכשיו במרוצת השנה למורה דרך בה"א הידיעה, בשביל כל דבר ודבר העולה על שלחן אחבי הצריכים שבע בדיקות ושבע חקירות וכו', שצריך לכך: קפדנות, דייקנות, התמצאות מצד הטכני ואפילו המידע ועקביות המתמדת.

בעמדתנו על נקודה זו עלינו להביע תודה לה' אשר השגנו שלשה רבנים חשובים ומפורסמים אשר לבם כלב הארי ועיניהם כיונים על אפיקי מים צופיות על סדרי הכשרות, וכל דבר קטן וגדול עובר על ידיהם ממש. הם עומדים בתקיפות על כל תג ותג בכל ענפי ההוראה ובמיוחד בשטח הכשרות ללא כל נקיפת הלב, על כל דבר מאכל ומשקה.

בתקיפות גדולה נכנסנו לעניני וועד הכשרות לבלי להתחשב עם כל גורם אחר, ותהינה התוצאות אשר תהיינה, הרבה מהרבנים אמרו, רק וועד הכשרות של רבנים בעלי מס"נ (ולא לשום פני' או ביוצטס) יכול לפעול כאן, ולא לתת הכשרים, רק לפקח על הכשרות וכו'.

הוועד הכשרות הזה הוא בלתי מפלגתי ומשתתפים בו רבנים ואברכים יראי ה' מכל חוגי היהדות החרדית, ופונים אנו לכל יראי ה' להשתתף בכל פעולות הוועד ולהיות חברים בו.

חבר בוועד הכשרות מקבל בכל ב' חדשים הירחון היר"ל ע"י הוועד, שבו מפורט ומפורש כל פעולות הוועד, ומה שיתודע לנו בב' חדשים אלו, וגם יכלול מאמרים ואזהרות מגדולי רבותינו שליט"א.

עלינו לעמוד על המשמר ולעזור שלא יהי' קלות בשטח הזה, זאת תפארתנו אם כי הדבר כרוך בקשיים ואי-נעימות ולחצים וכו', אך מלאי אחריות כלפי עבודת הקודש שלנו אנו צועדים בעזרת לקראת הבאות בתקוה שגם הצבור יעריך את עבודתנו המפרכת ויעזור לביצור הכשרות ע"י דרישת המדריך שלנו, ולעזור לנו לקבל חברים בוועד וחברים בוועד הפרעלי. כך נוכל לבסס את היסוד של וועד הכשרות.

ואמת ה' לעולם אניד ושומר הבטחתו אשר הבטיח ע"י דוד עבדו, רגלי חסדינו ישמור ובו בטחנו אשר ברוב חסדיו כה יעשה עמנו, והבא לטהר מסייעין אותנו.

המערכת

VAAD HAKASHRUS

P.O. BOX 56

Brooklyn, N. Y. 11228

פאר אינפארמישן רופט:

הרב יעקב מושקוביץ

אין אָוונט פון 9 ביז 30:10

טלפון: 627-2378

מחיר החוברת — 1.50 דולר

דפוס ארטפס "מוריה"
MORIAN OFFSET COMPANY
100 JOHN STREET

אריסטון (פי' סעודה גדולה) עתיד הקב"ה לעשות לעבדיו הצדיקים לע"ל,
וכל מי שלא אכל גו"ט בעוה"ז זוכה לראותו. (ויקרא רבה פי"ג).
לע"ל הקב"ה מוציא כרוז כל מי שלא אכל בשר חזיר מימיו, יבוא ויטול
שכרו (קהלת רבה פי"א סי' כ"ח).

מדריך הכשרות

ב"ה. חודש תמוז-מנ"א ה'תשל"ד ◀ שנה א' קונטרס ג' (כרך א')

התוכן

מכתבי תהלה
הקדמה
תרעא זעירא
מטרת הוועד
תשובות ובירורים
מהמתרחש בעולם הכשרות
מכתבים למערכת
חינוך אין כשרות אַמאָל און היינט
פעסטשטעלונגען
באַהאַנדלונגען



יוצא לאור על ידי

וועד הכשרות ד"קהל יסודי התורה"

— עפ"י מנהגי מרן הח"ס זכ"ע בבארא פארק —

ע"י כ"ק הגאב"ד אדמו"ר מזה"ר משה שטרן שליט"א

תרעא זעירא

ברוב תודות והלל לה' אנו נגשים אל הוצאת קונטרס השני של "מדריך הכשרות". דבר זה לעצמו שיש באפשרותינו לקיים בעז"ה מוצא שפתינו להמשיך להדפיס קונטרסינו הנחוץ — מרנין הנפש ומשמח הנשמה ומרחיב הלב — אשר על אף כל הקישויים העומדים בדרך כל העוסקים בדבר שבקדושה דבר ה' יקום לעולם, ונצח ישראל' לא ישקר, ולא אלמן ישראל' מאלו השותים בצמא דברי חכמים זמבקשים דבר אמת בכל מחיר.

ודין גרמא שקונטרס א' נתקבל ב"ה באהבה בין שותרי תושיה, והערצתו עלתה כפל כפלים מכל הסיכויים, כי ראו בו ברכה ונותנים בו תקוה כי ימלא את החלל הנמצא אצלינו בשדה הכשרות, אשר עד עתה אף אלו העוסקים בענין זה בינינו לא עצרו חיל לארגן מרכז עם כח פעיל ומסור להבהרת האמת לאלה השוחרים לאכול מאכל מהודר כשר ובלתי מפוקפק, והרוצים לידע הערכה מדויקת מזמן לזמן מהמתרחש בעולם הכשרות, והדורשים מרכז מאוחד אליו לפנות בכל מיני חששים ושאלות העולות מתוצאות התחדשות הטעכניק והתחכמות הכעמיסטען ליצירת מיני המזון והכלכלה, אשר בלי לעקוב אחר אופני הרכבתם ויצירתם אי אפשר שלא להכשל ח"ו בדבר פיגול, ובכל צעד ושעל הי' מורגש נחיצת מקום מאוחד כזאת.

וע"כ עתה כאשר העיר ה' את רוח אנשי ערך ויקרי רוח לעשות למען ה' ותורתו, ונתלכדו תחת דגל אדמו"ר הרב הגה"צ המפרסם מו"ה משה שטערן שליט"א אב"ד ור"מ דקהל יסודי התורה יצ"ו, ויכתבו ידם לה' להרבות פעלים לכתת רגליהם לתור לחקור בשבע הקירות ובדיקות אחר כל מאכל ומשקה המיוצר בבתי חרושת, אם מותר לעלות על שולחן יהודי מדקדק בכשרות אם לא, והכל שלא על מנת לקבל פרס אך ורק למען לזכות את הציבור החרדי, שכבר הוא צו השעה לענין נשגב הוזה, רחב לבבינו לקראת המראה הזאת, ואמרנו מאת ה' היתה זאת, ומאתם יתד ופנה שיצא על ידם מכח אל הפועל התייטדות וועד הכשרות בעז"ה.

וכאשר זכינו בעז"ה לזה הננו פונים אל אחב"י החרדים לדבר ה' ותורתו **עוררו נא התעוררו!** החלצו חושים לחזק את המרכז של וועד הכשרות, למען יוכל עמוד לנס ולתפארת הציבור החרדי ולשמש למקור לא אחוז בכל עינינו בעיית הכשרות הדורשים פתרון והנצרכים לחקר ועיון. ונפרט בקשתינו ודרישתינו בששה פנים:

(א) אם שדבר מקובל הוא שכל ארגון חדש פונה אל רחבי הציבור אחר חיוזק והתעוררות, אבל נהפוך הוא במלאכת הקודש הזוה, החיוזק היותר פעיל הוא המערער המעורר (בלתי לה' לבדו) כי ממנו נקח לעבוד עבודתינו יותר בחזקה באשר נראה שיש מי שמתעניין באמת בעבודתינו.

(ב) אל כבוד הרבנים הגאונים הצדיקים שליט"א יושבי על מדין, לעזור לברר את השאלות העולות מצד הדין אחר שנתברר צד המציאות, ובאם יש אתם עינינים מבוררים אצלם מכבר בעינינו כשרות נא להמציאם לידינו, למען להדפיסם או למען היות לנו לעינים.

ג) אל כבוד אקרו"ט דקהלות הקדושות להשתדל לעשות וועד מרכזי מכל הקהלות, וממנו יבחרו וועד הפועל אשר ינצח על המלאכה, כי מטרתנו אשר הוועד הזה שייך אל כל הקהלות החרדיות.

ד) אל אצילי ונדיבי בני עמינו לחזק אותו בתמיכת כסף להוצאת הדרך "לבד" אשר עולה בסכומים עצומים ומה' ישאו ברכה וחיים ושלומים מרובים עד העולם.

ה) אשר כל איש ירא וחרד ודאגת הכשרות דאגתו ונדבה רוחו אותו לקרבה אל המלאכה לעשות אותה יתקשר אתנו למען להיות לנו לאחיעזר ולאחיסמך ויגוה דעתו מדאגתו.

ו) כל איש יחיד או ציבור אשר עסוק פה ושם בעניני בירורי כשרות ומחוסר כח לא יכלו להוציא מכח אל הפועל מחשבותיהם, נא להודיענו למען נוכל לעזור, ומיני' ומינן תסתייע מילתא בעז"ה.

ואנו תקותינו חזקה כי ימצאו דברינו אוזן קשבת אצל קהל בני עמנו אשר כולנו יחד מצויים ועומדים במצות והתקדשתם והייתם קדושים. ובזכות התפשטות גבולי הקדושה יקרב לנו ה' את הגאולה, ביאת משיח צדקנו במהרה בימינו אמן.

מטרת הוועד

א) לבדוק בבתי חרושת מיצרי מאכלות ומשקאות ולקבוע הבירור

כדלהלן:

1. אם ימצא בביח"ר אשר הכל על צד היותר טוב בלי שום פקפוק הן אופני ההרכבה כי לא בא בתוצרה שום חומר מפוקפק או לא בא מורכב עם שום חומר, והן באופני המכונות שלא נעשה בהם שום פעם דברים אסורים (ולא מושכר לקאמפאני אחרת שאפשר שמייצרת דברים אסורים כמו ששכיח), וממילא אין צריך שם שום הגעלה או משגיח — אזי נפרסם שמאכל שכזה כשר בלי פקפוק ותוקף ההודעה רק עד משך בדיקה השני'.

2. אם נמצא בביח"ר כי אופני ההרכבה מתאימים להיות כשר רק שצריך שם הגעלה מטעמים הנ"ל, אפי' אם יש שם השגחה, נפרסם את המציאות שמצאנו, ועל הקהל לרחק או לקרב את ההשגחה.

3. אם ימצא שגם על ההרכבה יש פקפוק או אם ימצא שום זיוף וכדו' מהתחכמות בעלי החרושת וכו', אזי נפרסם הפקפוק שמצאנו.

ב) לענות על השאלות העולות אצל כל יחיד מחמת חוסר ידיעה במין המאכל או המשקה שרוצה לשום במו פיו.

ג) לעמוד בקשר עם וועדי הכשרות בעולם הגדול ומכשי"כ בא"י — לידע תמיד מהמתרחש שם, כדי להודיע לקהל קוראינו כאן. מכיון ששכיח הרבה פעמים שכבר הסירו ההשגחה מאיזה תוצרה, וטרם הגיעה הידיעה לכאן.

ד) להודיע הערות וידיעות חדשות בעניני כשרות, אשר נחוץ לידע למעשה.

המער כת

ב ש ע ר

בע"ה שהחיינו וקימנו הגיענו לזמן הזה שבאסיפת אברכי כוללים מפורסמים ומאוד חשובים יודעי תורה ובעלי מסנ"פ המבקשים לקחת על שכמם עול של וועד הכשרות וליילך מעיר לעיר ומכפר לכפר לערוך שבע בדיקות וחקירות — כי בנפשינו הוא — על כל מיני מאכל העולה על שולחן אחינו בני ישראל החרדים לדבר ה' ולתורתו. כי ענין הכשרות הוא כה מסובך וכה משובשת שדורשת עמל והתמדה גדולה לעקוב אחר כל חידוש הנהוג באחרונה במרכיבי המזון השונים והמשונים המעוררים חשד על מקוריהם ואין אנו יודעים כדת מה לעשות ולצאת יד"ח. לדאבונינו הרבה מסתמכים על סברות בעלמא או שמועות של מה בכך, זה אומר בכה וזה אומר בכה ואין להם באמת שום יסוד בהלכה הן להיתר הן לאיסור לא להקל ולא להחמיר ולבסוף לרוב המון העם נכשלים באין יודעים. וידוע לכל בקי קצת שיש נקודות קטנטנות בהרכבת המזון שיש בהם חששות רציניות שבלי לחפש אחריהם במאמץ ובהשקעת כח ע"י מומחים בעלי נסיון אי אפשר שיבואו בבית תבשיל של איש המזהר אחר כשרות בהשקט ובטחה.

על יסוד דברים הנאמרים באמת ובצדק, וכל המבכיש את הנ"ל מכחיש את האמת, אנו מבקשים מכל קהלה נאה כמה שהיא להצטרף עמנו לעשות חיל לה' ולתורתו בכח רבים היפה. ובטוח אני בהסדי ה' וברחמי שמים שבעזרת"ה עוד יעלה בידינו ע"י התאחדות וועד הכשרות של כל הקהלות הי"ו לפעול גדולות ונצורות על שדה הכשרות.

ועזבתי"ה ג' לסדר ולא יראו פני ריכם.

שנת תשל"ד פה ברוקלין יצ"ו

בהוקרה רבה,

משה שמרון

אב"ד דעברעצין יצ"ו

וועד הכשרות

דהתאחדות הקהלות בניו יארק ומכיבותי'

VAAD HAKASHRUS

1863 East 13th Street • Brooklyn, New York 11229

Membership Card מעמבערשיפ קארטע

Name השם
Address הכתובת
Tel. מלפון Year השנה
Signature חתימה

Yearly fee \$4.00 — Foreign country \$5.00

VAAD HAKASHRUS and the
RABBINATE (BETH DIN)
of GREATER PHILADELPHIA
7926 ALGON AVENUE
PHILADELPHIA, PA. 19111

ועד הכשרות והרבנים
בית דין צדק
דפילאדעלפיא רבתי

בס"ד א' ל'ס' זאת חקת התורה. תשל"ד לפ"ק. פה פילאדעלפיא .
שלמא רבא לגברא רבא , יד"נ הרב הגאון הגדול המפורסם
מו"ה משה שטרן שליט"א . מלפנים הגאדק"ק דעבראצין .
שמחתי לקבל קונטרס השני של הירחון מדריך הכשרות ור"פ דמ"ח
עבודה גדולה וקדושה העמסתם על עצמכם. המקום יהי' בעזרכם
לחקן בדקי הכשרות במאכלי ישראל קדושים. והנני בשמי ובשם ח-
ברי הרבנים המובהקים ביד"צ דפה"ק יצ"ו. לברך אתכם שחפץ ה'
בידכם יצליח להרים דגל הכשרות בכל המדינה. לטהר בני ישראל
לקבל קדושת ישראל.

אפרים אליעזר הכהן באמ"ו גאון ההוראה מהר"ש
יאלעם אבד"ק פילאדעלפיא רבתי .



RABBI F. ROSENBERG
Formerly
Rabbi of Debrecen, Hungary
1368—50th St., Brooklyn, N. Y.

חזקי' פייבל ראזענבערג
מלפנים אבדק"ק דעברעצין
רב דקהל אגודת אוב
ברוקלין, נ. י.

בס"ד ב' בהעלותך י"ג סיון תשל"ד לפ"ק .
שוכט"ס להמערכת קונטרסי מדריך הכשרות דעיר רבתי נ. י.

הקונטרס ב' מחדשי אייר - סיון הנשלח אלי בא לידי ובעיוני בו
עלו במצודתי ובדעתי הערות אחדות על העניינים המובאים בו - אך
אין עה האסף פה . וגם קשה עלי מלאכת הכתיבה וד' יחזקני ואי-
ה"ש אבוא בדברי בזמן היותר מוכשר . רצופה לשורות אלו הנני
שולח \$ 4 דמי חתימה לשנה . בד"ש ובכל חותמי ברכות .

חזקי' פייבל ראזענבערג



RABBI JOSEF HERTZ

8, Don Josef Hanasi Str.

JERUSALEM, Israel

הרב יוסף הרץ

רחוב דון יוסף הנשיא 8

פּעיהיק ירושלים תוכביא

בעזרה . פּעיהיק ירושלים ת"ו י"ג סיון תשל"ד לפ"ק
 למע"כ האיש הדגול מרבבה . עומד בפרץ וגודר . זוכה ומזכה
 את הרבים כש"ת הרה"ג המפורסם וכו' מוהר"ר משה שטרן שליט"א .
 ואחזות ארעהו וועד הכשרות הי"ו .
 שלומים מרובים . ברגשי כבוד והערכה הנני בזה בלוחות כתובים
 לאשר קבלת קו"ב שהוצאתם לאור עולם . ואשר בשם מדרין הכשרות .
 אשר קבלתיו היום . השואות חן חן על פעליכם הגדול בזיכו הרבים
 למען אשר לא ישלחו ח"ו אפי' בס"ס של אכילת איסור אשר גנאי
 הוא לאוכלו כמבואר בשבת י"ב ע"ב ובגיטין דף ז' ע"א . יעו"ש
 בתוס' . ועי' בתולדות יעקב יוסף פ' נשא עה"פ למה רגשו גוים
 ד"ה ובה עיי"ש . ואשריכם ואשרי חלקיכם שמתחת ידיכם יוצאים
 דברים אלו לזכות את הרבים . וזכות הרבים הלוי בכס . וכעת רצוני
 לעורר דבר שלענ"ד דבר מכשול גדול הוא . אשר אנשים קונים עופות
 מוכשרים לגמרי אחר ההדחה והמליחה וכו' . ואין בו חסרון אלא
 בישול . וראיתי ונוכחתי אשר מכשול גדול הוא . כי לרוב הבשר . וכן
 בגלל מהירות אין מדיחים היטיב . וכן המליחה אינה ע"צ . היותר
 בטוב . ואם בקולי ישמעון . אשר לחזור לימים קדמונים להיות כל אחד
 ואחד ידיה הבשר וימלח בעצמו . ואז אפשר להזהר לעשות הכל ע"צ
 הכשרות בלי חשש ופקפוק . וכעין זה בשו"ת אבני נזר או"ח סי'
 שע"ב שכתב לגבי המנהג שלא כאו"א אופה המצות לפסח לעצמו רק
 אחד אופה למכור יעו"ש היטיב . וכ"ש הכא שמכשול גדול הוא . וידו-
 עים דברי החת"ס יצ"ל חדש אסור מן התורה . ויהא רעוא ואימר
 מילין דיתקבלון . והי' זה שכרי . ובזכות מצוה גדולה זו נזכה
 לאכול במהרה מן הזבחים בביאת גו"צ ובבנין בית מקדשנו .

ידידכם דו"ש מברככם בברכת הצלחה רבתי וכל טוב סלה

חותם בברכת המצוה מרחוק מקום ומקרב הלב

יוסף הרץ

RABBI ISAAC EICHENSTEIN
OF CONGREGATION ATERES ZVI

63-34 99th Street
Forest Hills, New York 11374

יצחק אייזיק אייכענשטיין

אב"ד ור"מ קיוויאשד
רב דקהל יראים עטרת צבי
פארעסט הילס, נ. י.

ד' שלח , התשל"ד

ב"ה

שלו רב לאוהבי תוה"ק המתעסקים בחולין על
טהרת הקודש וכו' ועד הכשרות עליהם יחי'.

הגיעני קונטרס מדריך הכשרות ועברתי עליו בשום לב. ואמרתי
יהי ד"א עמכם ובכל אשר תפנו תצליחו. הגם שהענין מקושר בנסי-
ונות אשר לא תוכלו לשער בהתחלתו וצריכים לסייעתא דשמיא לה-
חזיק מעמד ומצב. מלחמה ממש פנים ואחור. אמנם מובטחני בנושא
הדגל ה"ה הרה"ג אב"ד דעברעצין שליט"א שלא יחת ולא יסוג אחור
מכל דוחק ולוחץ וחפץ ד' בידכם יצליח. ר"פ דמי חתימה, ואחתום
בכל חותמי ברכות והוקרה רבה לכל העוסקים באמונה ,

ה"ק יצחק אייכענשטיין

RABBI NAHUM M. PERLOW

1621 - 46TH STREET
BROOKLYN, N. Y. 11204

נחום מרדכי פערלאו

באאמו"ר הנה"ק האי"ש וללה"ה

מנאָוואַ-מינסק

יום ה' פ' בהעלותך ט"ז סיון תשל"ד.

א"כ מעלת חברי ועד הכשרות ובראשם ידיד נפשי הרה"ג המפורסם
דפקיע שמי' בהוראה וי"ש הר"מ משה שטרן מדעבראצין שליט"א.
צרופה כאן המחאה תמורת חוברתכם "המדריך" לענייני כש-

רות ואמינא לפועלי אמת שתהי' פעולתכם אמת וחפץ ה' בידכם
יצליח. להיות לתלפיות שהכל יפנו אליכם לעזור להם בשאלות
וספקות במיני ההזנה החדשים המצויים בימינו. ויישר
חיליכם ברוב עוז ושלום. ידידכם נחום מרדכי פערלאו

הישיבה מנייטרא
YESHIVA FARM SETTLEMENT
 MOUNT KISCO. N. Y.

RABBI SALOMON UNGAR
 DEAN

TELEPHONE:
 MOUNT KISCO 6-8746

שלי משה הלוי אונגאר
 ראש ישיבה

ב"ה ד' לס' מה טובו אהליך יעקב תשל"ד לפ"ק .

היום קבלתי המדריך השני והנני שולח רצוף שעק על סך \$4 ויהי נועם ה' עליכם להרבות קדושה וטהרה בישראל בפרט בדברים הנוגעים אל אכילת האדם שהוא יסוד קדושת האדם כמבואר בס"ק וכל עמל האדם לפיהו. וזכות זיכוי הרבים יעמוד לכם ולכל העוסקים בה באמונה כעתירת דו"ש באהבה .

ה"ק שלו' משה הלוי אונגאר
 ברכת ד"ש ביותר הכבוד לכ' ההגה"צ מוהר"ם שטערן שליט"א
 האבד"ק יסוה"ת בברוקלין שליט"א העומד בראש הוועד .

RABBI S. B. GRUNBERGER
 RABBI OF CONGR. ADATH CHASAM SOFER
 21 BENNETT AVENUE
 NEW YORK, N. Y. 10033

שמחה בונם גרינבערגער
 מ. ראב"ד קיק פרעשבורג יע"א

ב"ה שוכט"ס לכ' הרה"ג שליט"א .
 מכתבו קבלתי וכאשר אמרתי לו ע"י הטלפון כי מוקף טר-
 דות אנכי אין בכחי לבא להאריך במכתבים רק אקצר ואומר יה"ר
 שתשרה שמינה במע"י וזכות הרבים יהי' תלוי בכס בתור מזכים
 וגם אני אצרף בהסכמתי לדבר מצוה רבה מצוה דרבים וחפץ ה'
 בידכם יצליח להציל את הרבים ממ"א ולזכותם בכשרות ברצ"ה
 בדרכיכם .
 ידידו ודוש"ת ה"ק שמחה בונם גר"ב

RABBI EFRIAM GREENBLATT

5556 BARFIELD ROAD
MEMPHIS, TENNESSEE 38117

PHONE 682-3291

הרב אפרים גרינבלט

מחסיט, טנסי

תשובות ובירורים

מכתב יג

ר"ח תמוז תשל"ד.

ב"ה שלו' רב וכט"ס למתעסקים בדבר מצוה להוציא ירחון נחוץ מאוד בשם "מדריך הכשרות". קבלתי חוברת ב' ורצוף דמי מינוי \$ 4 לשנה. תחזקנה ידיכם וידי הציבור שילמדו מהירחון "דברים נכונים".

(א) בדבר רפואה בפסח אם יש בו חשש חמץ. נא לעיין בשו"ת אגרות משה אורח חיים ח"ב סי' ע"ב.

(ב) מה שהובא ממדרש תלפיות להחמיר בייך שהסתכל עכו"ם. איך הדין אם הייך מבושלי? וכ"כ לברר אצל בית חרושת לייך "קדם" אם הייך שלהם מבושל דאם לא יש להזהיר שלא לשתות בבית כנסת שמי שלא נזהר בשבת נגע בזה.

(ג) בדבר בקבוקים של קפה איך מותר להשתמש בלי טבילה. נא לעיין מה שכ' בזה בשו"ת אגרות משה יו"ד ח"ב סימן מ' טעם להתיר.

(ד) ואחד אמר לי שאסור לנקות כלים בסבון שנעשה מחלב. ול- כאורה האיסור הוא באכילה ממש אף שנפסל מלאכול הכלב. ולא לרחוץ כלים. וכבר דן בזה ג"כ שם באגרות משה סימן ל'.

(ה) משחת שיניים שיש שם חשש איסור כיון שיש בהם רק טעימה ולא בליעה הבאתי בספרי שו"ת רבבות אפרים שכעת עומד בדפוס מאוד אבקש להדפיס מכתב זה ובפרט המודעה בענין ספרי ואני מודה לכם ומאחל לכם הצלחה.

הדורש שלומכם הטוב בכבוד התורה ולומדה

ובכבוד מחזיקי הכשרות.

הרב אפרים גרינבלט שו"ב.

המעוניין יפנה אל המחבר

בימים אלו עומד לצאת לאור

שו"ת רבבות אפרים על או"ח

RABBI E GREENBLATT
5556 BARFIELD ROAD
MEMPHIS, TENN.
38117

מכתב יד

וּס א' לפ' שלה בשנת לישועה קרובה לפ"ק .

שלמא רבא מן שמיא אל כבוד הרה"ג המפורסם בשערים מצוינים בהלכה כש"ת מהר"ר משה שטרן שליט"א העומד בראש וועד "המדריך הכשרות" לזכות את הרבים . אחדשוה"ט . מעשה בכל יום שאנשי שלומנו החרדים לדבר ה' ני"ו עושים מחות ונותנים קידושים בבתי כנסיות ובבתי מדרשות . ומכבדים ת המסובים בכל מיני משקאות (בראנפּען) בלי הכשר ויש בהם מה ספקות ומחמת חסרון ידיעה מכשילים את הרבים . מה טוב הי' הציץ שכמו שמהדריך בכל מיני מאכלים שיהי' בתכלית הכשרות :מו כן במשקאות יין שרף . מהנכון שלא יביאו לבתי מדרשים רדים רק משקאות בהשגחת רב מובהק וידוע . ואם אפשר גם אצל תונות וסעודות בר מצוה . וכדי להסיר מכשול גם מבתי היראים . ה טוב הי' לברר ולפרסם איזה מן המשקאות (בראנפּען) כשר לי שום פקפוק . - היות שהרופאים החליטו שעשון ציגארעטן ורם לכמה חולאים ר"ל עד כל כך שהממלה הכריחה את בתי 'הרושת לדפוס על כל חבילה של הציגארעטן בגלוי וברור . 'העשון מסכן את הבריאות בנעו-יארק . ובמקומות אחרות ציעו לעשות חק שבכל מקום ציבורי יהי' אסור לעשן או על יל פנים צריך לקבוע מקום מיוחד להמעשנים . הטעם שאפילו אם יחד אינו מעשן רק הוא נמצא בחדר שבו מעשנים . העשן מזיק 'בריאות . וגורם ג"כ חולאים ר"ל . חז"ל אמרו במס' תולין דף ו . חמירא סכנתא מאיסורי . ובודאי חובה הוא על הרבנים הג' וליט"א להזהיר שכל מי שמעשן עובר על מצות עשה של ושמרתם גאוד לנפשותיכם וגם על כל תשחית דגופא וממונה . וחוף מזה והראוי לאסור לעשן בבתי מדרשות והמלמדים בישיבות . כדי ולא לגרום נזק . וחולאים ר"ל לאחרם שאינם מעשנים . ואין וח להם ריח העישון . מי שאינו שומע לעצת והחלטת הרופאים . מפקיר את בריאותו ילך למקום שהוא רוצה ויעשן . שלישית . יש גבינות עם הכשרים אבל ההכשר הוא רק משעת גיבוץ ולא גשעת החליבה . ותימה על הרבנים שמכשירים אעפ"י שנעשה מחלב נכו"ם . כמה וכמה נשים וגם אנשים שאינם מבינים כל כך בלשון זק' חושבים שהם כשרים גם למהדריך לשתות רק חלב ישראל . צורך השעה לפרסם ברבים באידיש ובאנגלית שהגבינות אלו אינם כשרים ליראי ה' רק בהשגחה משעת החליבה דווקא . וידקדקו על זה . באחד הימים ראיתי את ה"מדריך הכשרות" מונח בכלי אשפה . זשבתי לעורר שאסור לכולי עלמא לבזות קונטרסים כמו ה"מדריך זכשרות" . שבו נמצאים דברי תורה והלכות וצריך לגונזם כבוד .

חפץ ה' בידכם יצליח להגדיל תורה ולהאדירה

הדורש שלומכם תמיד

יעקב קאליש

מכתב טו

ב"ה

אל מערכת וועד הכשרות בנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א.
 תהלה לא-ל שיצא מכה אל הפועל וועד בעניני כשרות בקהלתינו
 דבארא פארק מה שלא הי' עד הלום. תחת השגחת ופקוח יראים
 ושלמים העוסקים בצרכי צבור באמונה שלא ע"מ לקבל פרס ישלם
 ה' פעלם. וכל מי שיש לו איזה שאלה או נידון בעניני כשרות
 יכול לפנות אליהם וימצא מבוקשו בזמן קצר בע"ה.
 והנה אני כותב עכשיו בנדון "סימילאק" שנוחנים לשתוח לתינו
 -קות. והגם שיש עליהכשר מן ה' (U) נוחנים הכשר על מאכלים אע"פ
 שיש בחוכם חלב עכו"ם מ"מ כיון שיש פוסקים מובהקים בהוראה
 שאוסרים חלב עכו"ם באיסור גמור אפילו להדריך להגעיל כלים
 כדאיחא ביו"ד סי' קט"ו ס"א בהגה חלב של עכו"ם אוסרת כלים
 שנתבשלה בהם כשאר איסור אע"פ שאינו רק ספק שמא עירב בה
 דבר טמא. לא כל הרוצה לסמוך על המקילין יכול הוא כדאיחא
 בחולין דף מ"ג ע"ב דמאן דאזל אחר קולי ב"ש וקולי ב"ה רשע.

ושנית דאפי' המתירין חלב עכו"ם מטעם הידוע להם כתבו שראוי
 לבעל נפש להחמיר לשתוח רק חלב ישראל כידוע להמעין בדבריהם
 ולכן בעיר רבתי ניו יארק ובפרט בבארא פארק שהוא עכשיו בדו-
 רינו עיר ואם בישראל. שיש חרדים לאלפים ורבבות הרוצים לד-
 קדק בענין זה. החיוב מוטל על כל מי שיש לאל ידו לעשות או
 לסייע לעשות. ואין לך דבר שעומד בפני הרצון. לעשות סימילאק
 תחת השגחת יראים ושלמים מחלב ישראל דוקא כדי להסיר מכשול.
 וזכות הרבים תלוי בו. ולמה לא נחוש על נפש בנינו ובנותינו
 גם על עניני רוחניות ולא רק בעניני גשמיות ולא תהא כהנת
 כפונדקית. ובזכות מה שנשמור עצמינו ובנינו ובנותינו ממ"א
 נזכה לאריסטון שעתידי הקב"ה לעשות לכל מי שמר עצמו ממ"א
 בעוה"ז כדאיחא במדרש רבא.

החותם למען ואהבת לרעך כמוך

אהרן הלוי אלבוים

הצרת המערכת

אנו מעוררים ע"ז בחלק „פעסטעלונגען" ואנו מקוים שדברי מע"כ
 נ"י יעשו רושם לגרום התעוררות הראוי בענין הנשגב הזה.

מכתב טז

ג' בהעלותך תשל"ד לפ"ק פה ברוקלין יצ"ו
 כבוד המערכת שליט"א .
 שלו' וכל טוב ,

אחדשה"ט הנני בזה להביע לכם שמחתי ותודתי על פעולתכם הנשגבה
 יישר כחכם וחלכם. צלח ורכב על דבר אמת.
 אחרי הדיון עם כמה בני תורה אודות ירחונכם. באנו לסיכום לכ-

מה פרטים. לא באנו ח"ו כמפגיע בעבודתכם החשובה. אדרבא להעיר להטיב. ולחזק נאמרו הדברים. היות „המדריך“ ראה אור הדפוס רק פעמיים. עדיין לא מבורר תכניתו וסידורו הרגילי לדעת מה בד-עתכם הרמה להבא...

(א) תכליתו ידוע ומכ"ש נחיצתו ובכך הלא למותר יחשב להעתיק חלק גדול מכל מכתב שמפרסם דבר נחיצתו. המפורסם אין צריך ראי' (מלבד מכתבי תהלה מגאוני זמנינו שליט"א שכנראה באו בתור הסכמה וחיזוק). כ"ש שמכתבים למערכת בלי שום לימוד או ידיעה לרבים. אין תועלת בהדפסם. ההעתקה תהי' רק מה שנוגע להשאלה או הודעה לרבים.

(ב) מה טוב ומה נעים להרכיז כל השאלות תחת שתי או שלש כותרת מה שבידכם לפתור או שיש מדע בנוגע להשאלה יודפס בפרק או סימן מיוחד תחת שם הראוי לו. בלי שם השואל. שכמובן מאליו אין נ"מ בדבר. ומה שמונח בספק יהי' בסניף אחר תחת שם אחר, כגון „דברים הצריכים עיון“ כעין זה. כראות עינכם. דאל"כ יהי' כספר חתום מבחינת „זעיר פה זעיר שם“. סיפוק הנפש נובעות רק מדברים המסודרים. באופן כללי כל הספיקות שנדפסו עד הנה כבר ידוע. נשנו ונשלשו בלי שום פתרון. וא"כ מה הועילו חכמים בתקנתם.

(ג) הזהרותיכם (הוודאית) יש לה חשיבות רב (אף המפורסמים כבר). יהי' ג"כ מרוכז ומאורגן. לא תחת מכתב זה הערת אגב (עיון דף מ"ט תחת מכתב ט הערה נחוצה מאב"ד דקראסנא שבא רק בתור אגב) ותחת מכתב שני הערה אחר. עשירים במקום אחד וגו' ואי אפשר לרכוש ידיעות רק תוך חיפוש ועיון בכל דף ודף. (ד) בעזרת השי"ת כשיהי' לכם תוצאות החלטים וידועות ממשיות בעניני מאכל ומשתה תהי' מסודר יפה בדף אחד כמובן. איננו אומרים. קבלו דעתינו. מה אנו ומה מעשינו להתערב בת-כנית ירחונכם. ועל כולם אהבת הענין והצלחתו. אפשר שדברינו צריכים עיון קצת.

ברגשי תודה. וברכת הצלחה.
מרדכי הכהן פרידמאן

הערת המערכת

מאד הי' לנו למשיב נפש מכתבו הנעים והלואי שכמותם ירכו מעוררים אז נדע כי דרכינו צלחה בעז"ה.

ולמעשה א"כ את מכתב מע"כ נ"י הבאנו במילואו מפני תוכנו הנחוץ והמאלפת אבל להבה קבלנו עצתו לקצר בכל מה דאפשר ובענין סידור ושיפור הירחון אכן באמת נצרכים אנו עוד לכוחות מתנדבים הבקיאים היטב בענינים אלו וכן באמת נצרך עשרות בע"ב אשר יהיו מנצחים על המלאכה הכבידה אשר קבלנו עלינו. ואנו תקותינו לה' שהקהל הרחב יבין נחיצתו הענין הנשגב כמו מע"כ נ"י ויתנדבו בלב שלם לקרבה אל המלאכה לעשות אותה.

מכתב יז

יום ד' לס' בהעלותך את הנרות תשל"ד לפ"ק פה ברוקלין יצ"ו
 שלו' לחבורתא קדישתא. החשובים והרמים. העומדים על הפ-
 קודים להזהיר הגדולים על הקטנים. בענין כשרות המאכלים. ועל
 צבאם הה"ג המרביץ תורה לעדרים מפורסם בשער בת רבים כש"ת
 מוהר"ר משה שטרן שליט"א אב"ד דקהל יסודי התורה בבאר
 פארק. איש אשר כברכתו יברך אותם ממרומים.

אחדשה"ט באתי להביע שמחתי על השמועה הטובה אשר הגעני שמצאו
 אנשי חיל ידיהם וייסדו וועד הכשרות לפקח בענייני מאכל ומזון
 אשר בשדה זה לדאבונינו גדלה ההזנחה ופרוץ מרובה על העומד .
 ויקבצו את כל אוכל בערים ושמרו לידע ולהודיע כשרות וסמכות
 כל מאכל אשר יאכל וכל משקה אשר ישתה - ואמרתי אף אני אכתוב

ידי לעזרת ה' בגבורים והברכה אחת לי יהי נועם ה' עליכם
 ותשרה שכינה במעשה ידיכם חזקו ואמצו ועשו חיל בבית לחם
 ומצדיקי הרבים יזהירו ככוכבים לעולם ועד.

אגב ביאחי אמרתי להציע לפניכם מה שקשה לי וישרוני כליותי
 על זה - דכירנא מה לפנים זאת בישראל איך החמירו בענין הה-
 שגחה יהי' מי שיהי' הבעה"ב "השענסטער יוד" שבעיר בעת שפתח
 מסעדה או יצר שום דבר מאכל לא קיבל הכשר מהרב דמתא אם לא
 הי' משגיח תמידי בבית תעשי' שלו (ובכמה מקומות היו המפתחות
 מונחות ביד המשגיח) שכיון שיצא אדם לרשות הרבים לעשות מסחר
 ממיני מאכל צריך בדיקה אחריו כי אדם בהול על ממונו ונוגע
 בדבר הוא ואינו נאמן להעיד על כשרותו וביותר צריך זירוז
 במקום שיש חסרון כיס . וכאן באמעריקא עולם חדש ראיתי אין
 משגיח ופיקוח לא במסעדות ואף לא אצל קעטערערס שעל כל שמחות
 אין שואל ואין מבקש ואין איש שם על לב לדרוש השגחה . רק

רואים שאינו הולך בגלוי ראש והוא שומר שבת די בזה להטות
דעת הקהל והרי הוא כשר שבטבחים ואין בודקים מן המטבח
ולמעלה. והאם אכשרי דרי כאן באמעריקא. ואין רצוני להאריך
 עוד והמבין יבין עד היכן הדברים מגיעים . ובכן רבותי אולי
 חוכלי לפתור הבעים שלי שמתקשה אני בה זה כמה .

הרב ח.א.ה.

הערת המערכת

באמת כמכם כמני את הכאב הזה אנו כואבים (וגם נבשר למע"כ

שליט"א כי קבלנו כמה מכתבים בעניינה) אבל הוא הנתנת אשר פליאה דעת ממנו למה יחפוץ בהעלם שמו (וכן כל אלה הכותבים כעניין הכאב הזה) אדרבה יזעקו מרה בקול חוצב להבות אש ואם דעת הקהל יתגברו אזי יכרחו בעלי המסעדה והמלונים ועוד לכוף תחת דעת הקהל ואנו מצדייננו מוכנים בלב שלם לשלוח בלי בצע כסף אנשים אשר יפקחו מפעם לפעם על המקומות הנ"ל אבל כמובן בלי לחץ הקהל לא יניחו אותנו לדרוך על מפתח ביתם ע"כ נחוץ מאוד לצאת מן ההסתר אל הגלוי.

מכתב יח

אסרו חג שבועות השל"ד

לכבוד וועד הכשרות הי"ו

הנה אחמול קבלתי המדריך שלכם ומאוד נהנתי לקראתו. שהייתי מצפה עליו כבר מהתחלת חודש אייר בכליון עינים, והראי' לזה היא שכבר הישגתי עבורכם ששה מעמבערס ועתה אני שולח לכם עוד שני מעמבערס ונא לשלוח להם במוקדם האפשרי. אבקש מכם נא להשיבנו על איזה שאלות שאשאל מכם.

א) במכתב ח מהמדריך. המדובר הוא רק מחלב עכו"ם ובשר שנו-תנים לילדים. ועתה אשאל מה הדין מהירקות שנותנים להם כמו מהפירמע "גערבער" או "ניטש נאט" ועוד. האם אינם צריכים להשגחה? ואם יש חילוק מהפירמעס ששמעתי אומרים "שביטש נאט" יותר כשר מגערבער מפני שיש עלין **U** האמת הדברים או לאו? ובכלל מה הפי' של ה **U** או **®** או **®** של שאר פראדוקטען?
 ב) מעולם נסתפקתי בהבקוקים של הגבינות כמו **sour cream** או **cottage cheese** שנמשך עליהם מבפנים דבר הנראה כמו חלב וכדומה האם זה אסור או מותר לאכול האם צריכים להשגיח שלא יגררו בהכף קצת מהן אשר זה כמעט אי אפשר או אין צריכים ליזהר?

ג) בהמדריך דף נ"ח שאלתם בקבוקים של קפה או יין וכו' מה הדין בהבלעכענע בעקעלעך שעשוי מזילבער פעפער חזק האם צריכים טבילה? ולמעשה הרבה נשים אינם טובלים אותם מפני שקונים אותם מהגראסערי ושם אין מקוה. לטבילת כלים.
 ד) ומה הדין בקענס מהקאמפאטען וכן בקבוקים מאפפעל סאויס? נא ונא להושיבינו שהשאלה א' והב' הוא מאוד מצוי ומצוה רבה לבררו. כה דברי המחכה להרמת קרנכם וקרן התורה וישראל במהרה.

ה"ק א.ז.ר.

הערת המערכת

השובה על רוב דבריו ימצא במדור "פעסטשטעלונגען"

הרב אברהם מאיר איזראעל
אבד"ק הוניאד
חופ"ק ברוקלין נ.י. תצ"ו

כבוד הנהלתו הנכבדה של
וועד הכשרות
ומערכת מדריך הכשרות
בברוקלין תצ"ו.

אחדשה"ט בכבוד והערצה, הנני בזה במענה על מכתבם מיום ה' פנחס ש.ז. הן אמת שנמצא
תה"י חשובה ארוכה בענין לפני עור וגו' שנכשלים בו כמעט כל בעלי המכולת /גראסערי
מען/ כמה שמוכרים ללקוחותיהם היראים, מצרכי אוכל שכשרותם מפוקפקת לכה"פ, וכמה
מהם טרפות גמורות ר"ל, ואין איש שם על לב, הרבה יגיעות יגעתי בענין זה לברר כל
מצרך ומצרך בפ"ע והרכבתו והערובתו בשיעוריהם, ובדעתי היתה לפני איזה שנים להו"ל
קונטרס שלם בענין זה, לעורר את אהבי שלא לסמוך על בעלי המכולת הללו, אף אם הוא
איש ירא וחסיד, ולהתרחק ממצרכי אוכל אלו עד מאוד, אמנם, מסיבות שונות, הופר מחשבתי
והרבה גורמים בדברי. וע"כ מאוד שמחתי בהוצאת מדריך הכשרות בפיקוחו של ידידי
הגאב"ק דעברעצין שליט"א, כשי קויתי שיהי' לתועלת גדול, ובמכתבי הקודם שכחתי לכבודם
הבעתי איזה ענינים בעצה להשיג המטרה. וגם הרשיתי להם להדפיסו/כי ב"ה איני
ירא מן הפרושים.../והנני מוכן ומזומן לשתף פעולה עם כבודם, אם באמת כוונתם רצו'
לש"ש, ולמסור לכבודם את יגיעתי בענין זה, אחר שיחברר לפני משוניה ועד זה מהועדים
הקודמים/שכבר פשטו הרגל מהמת שנחברר בפני הקהל הרחב שכל מגמתם הוא הבעצ, וכל
מעשיהם תוהו.../וכל כוונתם לש"ש.

ומפני הטרדה מוכרח אני לקצר
והנני לברכם בברכה כוח"ט וכ"ט

הק' אברהם מאיר איזראעל
אבד"ק הוניאד

RABBI MOISHE STERNBUCH
BNEI-BRAK
DEAN OF "ROSH HAAYIN"
Rabbinical Institutions

טלפון 787282
רחוב חפץ חיים 4 בני-ברק

משה שטרנבוך

(גין ובני לרבנו הגרי"א זצ"ל)
נשיא הכולל וישיבה בראש עין
חיים. מועדים חגיגתי [ה'ת] ועוד

בעזה"י יום י"א אב תשל"ד.
לכבוד מערכת וועד הכשרות הרבנים הגאונים ובראשם הגאון המפורסם לשם
ותהלה ה"ה הרב משה שטרן שליט"א יהי נועם ה' עליהם!
אחדשה"ט בכבוד רב,

מאשר אני בזה קבלת מדריך הכשרות, והסליחה אתכם שלא אישרתי עד היום שהייתי
באירופא, וכעת חזרתי ונהניתי לקרוא החוברת, וב"ה לא אלמן ישראל, ואתם משתדלים
להרים קרן הכשרות, יסוד היסודות בקדושת עם ישראל. אשריכם ואשרי חלקכם, ומגלגלין
זכות ע"י זכאי. ויהי רצון שחשרה שכונה במעשי ידיכם. ורצוני להעיר לכם על כל סוגי
שבלאות לרפואה, לכאב ראש ולמחלות. שלאחרי ביוררים נחבר לי שכולם בתערובות איסור.
ולדבריהם כאן פועלים כפי תקן באמריקאי. וא"כ באמריקא המצב בדיוק כמו כאן ...
הטבלאות מורכבים:

- לקטון - מחלב עכו"ם - ארבעים אחוז (החשש לחלב עכו"ם - ואחרי בשר)
- עמילן - תפוחי אדמה או דגן - ארבעים אחוז (החשש בפסח לחמץ בפסח)
- ג'לטיין - מעורר עצמות בע"ח - ארבעה אחוז (החשש לדברים שמאים ונבלות)
- מגנזיום סטראט - החשש משומן בע"ח או צמחי עד שני אחוז ...

ולדינא נראה שאם אין שבלאל טעם כלל, מאחר שהאיסור נפגם בתערובות. אין לחוש לאסור
דהוה נותן טעם לפגם. אבל בהוסיפו חלבין למתק, אף שדעת החו"ד (ק"ג) שאם אינו ראוי
לגרו ומיתקו לא נאסר, "בחלקת יואב" (יו"ד י"א) אוסר כה"ג, וכן דעת עוד כמה אחרונים
(ולקטיין ועמילן לא נפסלו לאכילת כלב) ולכן אם הטבלאל בטעם מר אין איסור כלל כשאוכלו
לכאב ראש ולרפואה וכדומה, אבל במיתקו הטבלאל אף דהוה שלא כדרך אכילתו, אין להתיר
אלא במקחו רופא ולחולה אף שאין בו סכנה, וראוי לפגם דבר זה. וכדאי לעמוד עוד בביורר
הדברים, ואם התקשרו עם כימיים דתיים שאינם משוחדים תמצאו כנ"ל. וגם יש תקנה בכל
אלו בחחליפיים כשרים. וכבר התחילו גם כאן להשתדל בזה שיעשו גם בהכשר ובלי חשש.
ולהעשים ומעשים בכשרות שכרם רב מאוד. שפגם מאכלות אסורות בנפש נורא מאוד. ומצוי
תחת ידי רשימה מצרכים שראוי לבדוק שבחששות לכשרות .

והנני מקוה שבית ישראל יכירו נחיצות מפעלכם, וה' יהיה בעזרתכם להרים קרן הכשרות
ונקדם עצמינו שזה"פ ראויים לקבל בקרוב פני משיח צדקינו. ומרוב טירדות אני מקצר.
וכאן החששות רבו מאוד בערלה כלאי הכרם וטבל ושביעית, וה' יציל אותנו ממכשול .

ידידכם המצפה בכליון לרחמי שמים וישועת ה' כהרף עין
משה שטרנבוך

מכתב י"ט

יום א' לסדר ואל העם תאמר התקדשו למחר ואכלתם בשר . אל כבוד רבני וחברי הוועד שיהיו .

הנבי בעברי בירחון אייר-סיון מאמאר וואס נעמט מען אין מויל . ראיחי לנכון

לעורר ג"כ הבתי מאפי' שצריכים לנקות הכלים שם ויהי' הנקיין תמידי שאם אין נמקים הכלים אז מרחשי שם רהישי . וג"כ רציתי לעורר בענין הקעיקס שכפי שנתברר לי שדברתי עם האלטיעלער אודות שהבקעקעריס קונים ממנו דברים שחם ממש שרפוח שמכניסים בקעקס וזה ממש אפי' החסידישע בקעקעריס איננו רוצה לפרטס שמש. וכ"כ לעורר הנה עבשיו הוא זמן נסיעת לחוץ לעיר למקום הקאנטריס . ושם יש הרבה זנובים ויתושים ועוד הרבה מיני דברים הפורחים באויר . שכמעט אם אינו נזהר בזה יש יכולת להכשל בזה הרבה פעמים . ובפרט בבתי חדר המאכל בהקעמפ'ס . או אם יש סעודה בבית המדרש וכדומה . כמו שראיתי בחוש לפני שנה שישבנו שם בסעודת מרעים ועוררתי להמסובים בענין הנ"ל . להסתכל בהמרק וכמעט שכל אחד מצא . לכן ראיתי לעורר שכל אחד יעשה כל מיני התבולות וזהירות להנצל מזה שחרוך בהרבה איסורים ועיינן באו"ח סי' תרנ"ו שבמצות ל"ח צריך לבזוז כל ממונו להנצל מזה .

עיינן קו' ב' מכתב יא מהרב שלמה אלפסי ס"ט ששעורר בענין זה. וגם בעברי בסוף

הקו' ראיתי שיש שחיטה העומדת תחת השגחת הראב"ד שליט"א הביא שם בענין- אחד עומד על גבו בשחיטה כמו שציינן שם מן החסיד הגר"א ז"ל . הנה מקודם לאחרונה היו הרבה קהלות שהי' להם תקנה זו שהיו שנים במקום השחיטה ולא הי' אחד שוחט לבדו . וכמו כן יש מנהג בירושלים אצל העדה החרדית שיש שם משגיח מן הביד"צ שבודק הסכינים אחר כל כמה מניסיון . ועיינן בשו"ת חת"ס יו"ד סי' י"ג וז"ל תחת ההשובה אודות תקנות קהילתו מימי עולם להעמיד ב' שוחטים בבית המטבחים לבדוק הסכין והראיה ע"י שניהם וכו' עיי"ש שהארין במנהגים שהיו אצל קהלות הרבה . ועי' בדרכ"ת יו"ד סי' א' ס"ק ע"ד-פ"ג ועי' ג"כ בספר טיול בפרדס ע' קלז מחזק הדבר מאוד ומביא ג"כ דברי הגר"א ז"ל הנ"ל . ואבקש מכל אחד שיעיין שם אם לא יבואו לפרט מצד האריכות . ומאוד הי' ראוי ג"כ להנהג אצל כל השחישות ג"כ כזה ואקוה שבני ישראל קדושים יחזרו העטרה ליושנה וכל הקהלות יעשו ג"כ כזה שיהי' אחד עומד על גבו ובפרט להראיה דברי הגאון החת"ס שמבואר שם באריכות בענין זה.

כה דברי ידידכם ה"ק מאיר רייך

מכתב כ

יום ה' לסדר ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם . שנת תשל"ד לפ"ק .

אל כבוד מערכת וועד הכשרות שע"י הרה"ג מדעברעצין שליט"א.

שלו' רב והצלחה רבה וכו' .

והרבה דינים למדהי מקו' הזו בעניני כשרות ואיסורין על כן אמרתי לא אמנע טוב מבעליו ואין טוב אלא תורה לכתוב איזה שאלות ותדבר נחוץ מאוד . היות שיצא קול בעיר מאחד שעובד בהאפבריק במקום שעושים סטיל וואל (steel woll) דאחר שגומרים את הסטיל וואל שושהים אותו בשמן חזיר כדי לקבל בו את הזוהרא וכאשר משתמשים בו בחמין לנקות בו. את הכלים איכא חשש בליעת שמן חזיר בהכלים ע"כ נא לכתוב לי חש-ובה אם זה הקול הוא אמת או לאו ואם אמת הדבר אבקש איזה תיקון לעשות שאפשר לה-שתמש בו לנקות את הכלים . ועוד איזה שאלה - היות אשר הבורית להכלים הנקרא קלעזנער שנעשה ע"י איצקוביץ אינו בנמצא כ"כ אם אפשר להשתמש בהבורית הנקרה אשעקס-או קעמעט . (atax or comet) לנקות בו את הכלים והיות שבני דברים אלה הוא דבר נחוץ מאוד לכל בית ובפרט לנקות בו את הכליט וכמעט שאי אפשר לנקות בו בלי שני דברים אלה . ע"כ אבקש ממעכ"ח לשלוח לי מהרה תשובה על זה . כ"ד המתאבק בעפר רגלי חכמים ותלמידיהם . ה"ק משה שמואל גפן

הערות המערכת

באמת שאלתו נחוץ אבל לדאבונינו מכיון שהיום קצר והמלאכה מרובה והכיס ריק ואין כדי הוצאת הדרך לכל המקומות הרחוקים הצריכים דרישה וחקירה ע"כ חבי כמעט זמן קצר ואייה"ש נלך לתור ולחקור על הדברים אשר נפשו בשאלתו .

מכתב כא

בס"ד יום כ"ג ניסן תשל"ד .
 לכבוד מערכת זועד הכשרות . אחדשה"ט וש"ח כיאות ,
 אתם כותבים בחוברת מדריך הכשרות בדף י"ג פרק ו' סעיף ט' שקמה בארה"ב חמץ גמור
 הוא מסתמא הכונה היא לתיחת החטה קדם טחנה ברצוני לעורר שברתי כאן בא"י כיום
 משום המכונות החדישות הסדר הוא שלא משרים החטה אלא רק מתיזים מים ומיד מיבישים
 במאוררים חזקים מאוד וכל העסק פחות מ 2 רגעים וכשנשחף החטה מאוד יבשה
 והאנשים בטחנות טוענים שחטה רטובה מקלקלת קמה ואני בטוח שבארה"ב זה אותו דבר או
 פחות החשש רק שמעתי מבעל תחנה גדולה ביי"ם איש ירא שמים וכדי לכם לברר המצב שמה
 שהי' לפני שנים לא כיום המצב הזה וכדי לכם מזכי הרבים לגשת לשחנות ולראות ותראו
שרחק מאוד מחמץ גמור וספק גדול אם אפשר לומר בזמן הזה חשש חמץ . וידון פה א"י
 שאין מי מחמיר על דבר זה כפי שיש פסק ממרן הגרי"ז סלוביצקי מבריסק זלה"ה . וכן
 כמדומה פסק מרן בעל החזו"א ואם יהי' לכם ברור יסודי בענין נא לכתוב לי תשובה .

(ב) עתה אני נוגע בענין ממש לאפרושי מאסורא והוא שבארה"ב שחטה הגדלה בחקופה
 האביב (ספרינג ווייט) מגיע לשוק אחר סוכות בערך הוא רובו ככולה חדש ממש ללא
 כל ספק כלל וכלל רצוף בזה טבלה בערך תאריכי זריעה (לא השרשה) תראו ש 92 אחוז
מספרינג ווייט השרשה היא אפי' לקילו של ג' ימים הוא קרוב לודאי אחר פסח ואם
 ברצונכם להשיג בדיוק רשימה זרעה רשמת שמות וכחבת מדינות שחכתבו לסטטיסטיק של
 זרעה ספרינג ווייט ואפשר לכתוב ל 4 מדינות עקריות ולבקש קורדס של כמה שבועות
 לפני ואחר פסח ב 10 שנים האחרונות איו יותר מ 5 אחוז של חטה שהושרש לפני פסח
 ממילא חטה בארה"ב כולו חדש . ועי' הלכות פסח סי' הפט סעיף י ועי' משנה ברורה
 שם ס"ק מה מה שכתוב שכל בעל נפש לא יסמוך על התרים כי רוב ראשונים סוברים שחדש
 נוהג בחו"ל ועי' ג"כ בחיי אדם בשם הגר"א שהחמיר מאוד על זה כמו אסור דאו-
 ריתא ועי' בשאגת ארי' החדשות . ואפי' קילו של רמ"א ביו"ד סי' רצג דהוי ס"ס
 אינו בענין דידן שכאן רוב ודאי בלי שום ספק . וראו מה שפסק הרה"ג ר' שנאור
 זלמן נבג"מ הרב בעל התפארת בשו"ע שלו בסימן תפ"ט סעיף ל וז"ל אבל כל בעל נפש
 לא יסמוך על המתירים הללו ויחמיר לעצמו בכל מה שאפשר לו בהסכמת רוב הראשונים
 והאחרונים שהחדש נוהג מן התורה אף בחו"ל ובכל מקום אף בשל גוי כי כן עיקר ודו"ק .
 ומוכח שגם הפוסק האחרון הגרש"ז פסק להחמיר . כוונתי להתעוררות לא להוכיח מקילים
 ח"ו רק לעורר יראים ושלמים חרדים על דבר השם שיסתדלו לעשות לכל הפחות בסביבת
 ברוקלין מאפי' אחת שתאפה לחם לפחות קמה ישן בלבד ויהא לתועלת הרבים כמובן .
 כדי לברר הבאי - 1) כשרות שמרים (היינוען yeast) שמתמשים לאפי' שיש בו
 חמר (pepton) ונעשה מנו"ט ושאלה אם נפסל מאכילת כלב . 2) קמה מעושר עם
 ויטמינים אם בא ממקומות לא כשרים . 3) אם תוכלו לברר אם יש חשש על קמה שנשלח
 לא"י מה ג'וינט (joint) . 4) יש לברר שלאחרונה משתמשים יותר בטרפה אנטי
פומינג אננטס שמן קצף כמו סוכר סירופ וכו' . 5) אם במלח שלהן יש חשש משתמשים
 בחמר שלא ידבק ביחד . המחכה לתשובתכם בהקדם וכן לקבלת מדריך כשרות קו"ב והלאה .

בברכת תורה . אברהם יצחק האפמאן . קרית שומרי אמונים .
 ירושלים . מלומדי כולל מיר .

הערת המערכת

מאוד הי' לנו לנחת רוח הערותיו הטובות ובעז"ה נשתדל לברר הדברים במקדם האפשרי
 כי העבודה העמוסה עלינו גדולה הוא . ובדבר ההערה בענין חדש הנני מציעים בזה
 א"כ הרה"ג שליט"א יושבי על מדין . (ועי' בשו"ע הרב בהוספות לסי' רצ"ג וז"ל .
 יש לו צד ליישב מנהג העולם המקילים בחדש .) שו"ת צ"צ חיו"ד סי' רי"ח . וראה ג"כ
 שו"ע הרב סי' תפ"ט סעיף כט-ל . שו"ת שלו סי' ו' בסופה .)

החמרתחש בעולם הכשרות

אזהרה לתושבי חי"ל

א) יעקב לנדה ראב"ד בני ברק
חודש סיון תשל"ד

ל י ד י ע ת ר ב י ם

הרינו להודיע, כי על תוצרת בית חרושת למצות " ר א ש ו ן ל צ י ו ן " מצות חמץ. מקלות מלוחים. בייבלעך. עוגות. אין יותר השגחה ממנו

(מקום התהימה)

ל ה ס י ר מ כ ש ו ן ל

דיא טשיקען לעבערס פון די גרויסע קאמפאניס (טשיקען פלענטט) זענען רוב פון זייא נאך די 3 טעג אין מען טאר נישט זיי קאכען אפילו נאך דעם בראטען אזוי ווי פלייש המערכת

ב) אפרסקים של ערלה

בשוק נמצאים אפרסקים וענבים מנטיעות תשל"ב. המניבים פרי כרגיל, כבר בשנה ג'.

באפרסקים מנטיעות תשל"א הפרי ספק ערלה וספק רבעי ותשל"ב הם ערלה. בענבים תשל"א. הם כרם רבעי ותשל"ב ערלה. הרשימות הוכנו ע"י המועצה לייצור ושוק פירות ע"פ בקשת רשיונות שהוגשו לנטיעות חרשות. קיים אחוז בלתי ידוע של מגדלים שאינם מודיעים על נטיעות ואינם מבקשים רשיונות. ולפיכך אינם מופיעים ברשימות, וכן נטיעות מילואים והשלמה שאינם מופיעים ברשימות אלו. בשנתיים שעברו נעשה מאמץ רב ונסיון לקבוע את מקום הייצור עפ"י תעודת משלוח של הייצרנים והחתמת האר-יזה בסימון מקום הייצור. התברר למעלה מכל ספק שייצרנים שיש להם ערלה יכולים וישנם שעושים. לכתוב בתעודת משלוח שם יצרן אחר וכן לסמן האריזה בשם אחר ואין על כך שום פיקוח וכן אין בכך עבירה על חוק. כך שאין שום אפשרות לברר במקום השיוק את מקום הייצור. היינו באיזה משך גדל הפרי. לכן השנה הרבנות בתל אביב לא מהתימה אריות אפרסקים וענבים בחותמת בלי איטור ערלה. בצירוף תעריך. מפני שאין באפשרותנו לברר את מקום מוצאו של הפרי. ההסדר שהיה מקובל משנים עברו ע"י רשימות המשקים שאין בהם ערלה תוכה כמשולל ערך כלל בגלל אריות החוזרות הרבה פעמים לשימוש נוסף. בציון מקום הייצור הראשון בלבד. כך שהקונה לא יכול לעמוד על מקום הייצור האמיתי של הפרי. בנוסף לכך. הייצרן שיש לו ערלה ביכולתו באין מפריע לכתוב על האריזה שם שרוצה. פתרון הבעיה הוא ע"י קביעת השגחה ע"י הרבנות המקומית הקרובה למקום הייצור ע"י החתמה בחותמת הנושאת תאריכון. הרבנות הראשית ת"א-יפו התקשרה עם הרבנים המקומיים שיעשו לפתרון הבעיה ע"י השגחה וכו' כנ"ל.

אנו מקוים שהציבור המעוניין יוכל להשיג את הפירות הכשרים ללא קושי. בעיית הערלה מהפסדת הז' בכמות הפרי והן בסוגי הפירות. קיימת היום בעיית ערלה. אם כי באחוזים יותר קטנים בשקים. אשכליות. לימונים. תפ"ע. ענה. גויאבות. שמק. תאנים. מלשיש אגסים זן קוסייה הרב חיים קרפ. חבר הרבנות תל אביב. ומנהל המחלקה לתרומ"ע.

ג) משרד החקלאות ללולנים.

זריקות חיסון לעופות רק בשריר הרגל

הרופאים הווטרנריים של משרד החקלאות הודו ללולנים המזריקים המרים שונים ברבלי העופות לשם חיסון ומניעת מחלות. להקפיד כי הזריקה תהא בשריר הרגל כלומר ב"שוק" ולא בקרבת "צומה הגידים" מקום שמטריף את העוף וגורם לנזקים כלכליים למשק.

הוראה זו נתנה עקב פנייתו של "מ ראש המועצה הדתית בירושלים הרב משה אדלר העומד בראש מחלקת הכשרות. חל משרד החקלאות שהסב את תשומת לב המסדר על תופעה משונה

שבשוקים מצויים עופות היים ושחטים במספר רב מאוד הטעונים שאלה הלכות בגלל פסיקה המיחרים ופצעים מוגלתיים ברגליים במקום צומח הגידים. ד"ר אורי בודנהיים מנהל המעבדה למחלת עופות במשרד החקלאות אישר את הדבר. לפי דבריו זה נובע מכבוע לא נכון של הוראות הרופאים ע"י הלולנים. ובקש מהרופאים הוטרנריים שיוודאו כי הוראותיהם ללולנים בנדון מתבצעות הלכה למעשה. מחלקת הכשרות של המועצה הדתית בירושלים מפנה את תשומת לב עקרוה הבית שיעינינו בשעת קניית העופות שחלק הרגל ממח- ציה עד השוק ולמטה יהיה בריא ולא יכללו באיסור טריפות.

(המודיע י"ח תמוז תשל"ד)



חינוך אין כשרות א מאל און היינט

פינ הרב אברהם גולדמאן נ"י

(2-טע פארזעצונג)

יעצט זאלען מיר צו גיין צום ענין פון כשרות אין עס וועלן פערשטיין לויט וויא מען בויט איין הויז פאר זיין וואס מען דארף אליין מיט אלע דורות דארטן וואוינען פארשטייט זיך אז מען דארף דארטן אכט לעהגן. אויף דעם מאטעריאל וואס מען לייגט דארטן אריין אין דעם צעמענט וואס איז צווישן איין ציגעל אין צווייטן. אין דיא פלומבינג אין טישלעריי גיט מען אלעס אכטונג עס זאל זיין פיין בעסטן שטארקסטן מאטעריאל. עס איז דאך פאר זיך אין פאר זיך גיטמען שוין איינמאל אכטונג. בפרט קיין דינאמיט עס זאל אויפרייסען דאס הויז מיט דיא מענטשן לייגט מען זיכער נישט אריין נישט צו זיין ח"ו קיין מאבד עצמו לדעת ר"ל. אזוי איז אויך מיט יעדן כשרן ביסן וואס איין איד לייגט אריין אין מויל לייגט ער אריין ציגעל פיין קדושה מערער הידור אין דיוק אין כשרות מער קדושה לייגט ער אריין אין בנק פיין קדושה פיין נצח- יות פאר זיך אין זיינע דורות אין גאנצען כלל ישראל. אין דאס דארף אויך יעדער איד וויסן אז דער כלל ישראל האט איין אייביגע אינשונט פאליסי וואס גייט קיינמ- אל נישט אויס פיין דעם צוזאג אז לא ימישו מפני זרעך וזרע זרעך עד עולם.

נצחיות ממש. דאס וואס אמבעלאנגט צום כלל ישראל. אבער ליידער יעדער יחיד האט בחירה אין קען ח"ו ארויספאלען. אויב ער פאסט זיך נישט צו אין היט נישט אפ פונ- קטליך אלע גברי התורה פון תרי"ג מצות. אין וואס ויל זיך נאר איינרעדן אז אויף איהם שטייט דער כלל ישראל אין דער כלל י' דארף זיך בויגן אין אויספארמין וויא זיינע תאוות אין רצונות אין נגיעות ווילען. נליין! נליין! עס איז אגרויסער טעות אין איין מעות שלא יוכל לתקן. דער יחיד דער פרט דארף זיך בויגען צום כלל ישראל לויט דיא החתיבותן וואס ער האט פיין מעמד הר סיני אהן. אין נור לויט וויא חז"ל הקדושים האבען אויסגיטישט יעדן פסוק פיין דער חורה הקדושה. אין לויט וויא דער שלחן ערוך איז ארוסגינדיגען גיווארען פיין תורה שבעל פה ושבתה. מיט אלע גדרים אין סיגים. דער שלחן ערוך איז ממש איין עלעקטערישע דראט מען טארנישט אנרירן דא- רשן בייא יענע גרעניצן. ווער עס האט פרובירט וועלן עפיש אנרירן אין משנה זיין איז ער מיט זיינע דורות אפגיוישט גיווארן אין עס איז קיין זכר נישט גיבליבן. צו דאס איז גיוועזן אויף דעם גיביט פיין חינוך צו אויף כשרות צו שבת ויום טוב עס איז נור איין תורה דא אויף אלע גיביטען. פון מענטשנס לעבן. דערנים איז שטארק נויט- יג שארף אינטער צושטרייכען אט דעם גיביט פיין כשרות וואס מען עסט עמלייך מאל א טאג אין בייא קינדער האבען ליב נאר כסדר צו גיבן איין נאש צווישן אלע מאלצייט אין צווייטע אין קוקען נור אויף דעם אויסערליכן גלאנץ פון אנגישמירטן אויוון אויף מזנונה וכדומה ווי טשאקאלאד וכדומה אבי עס איז זיס אין גלאנציג. אין דער גלאנץ קען ח"ו זיין פון עכטע טריפות ר"ל. וואס דאס איז פשוט וויא דיינאמיט פאר דער נשמה ממש. ווייל דאס עסן גייט אריין אין גוף אין עס ווערט פון דעם בלוט וה- דם הוא הנפש. אין בלוט מיינט דעם מענטשענס נשמה. אין די נשמה מיינט דעם מענטשן אליין זיינע קינדער אין קינדס קינדער עד סוף כל הדורות. אין יעדער קלענצטער בא-

יל וואס כאפט זיך אריין אין מענטשנס קערפער וואס מען קען איהם קאם אנזעהן מיטן ייקראסקופ, שטעלט אריין אין סכנה דעם גאנצן קערפער. אזוי יעדער נישט כשרער ביטן וואס גייט אריין אין מענטשליכען קערפער אין נשמה שטעלט אין סכנה דעם מענטשן אין אדען שארן גאנצען כלל ישראל. ווייל איין מצווה קען מכריע זיין דעם מענטשן מיטן לל ישראל לכך זכות אזוי אויך ח"ו פערקערט. דערס דיא פארשריפטן אין וואס אייר טוט עטן רינקיין פאר זיך אין קינדער וכדומה אין אויב עס איז נישט לויט די פינקטליכע פא-רימפן פון דער תורה הקדושה. איז פונקט וויא איינער וועט וועלן האנדלן מיט זיין בומבע אין זיא דרייען אין ווארפען נישט לויט דיא פארשריפטן אין פארזיכט-גקייט וויא מען ברויך. פארשטייט זיך אז זיא וועט איהם צורייסען אין אלע ארי-יגע מענטשן אין אין דעם הויז וויא ער גיפנט זיך אלץ וועט ווערן צושטעטערט יך פערניכטעט ציווארפען אז מען וועט אפילו קיין גאנץ ביינדיל נישט קענען גיפינען. זוי מיינע טייערע ליבע אידען האבען אונזערע עלטערן גילעכט מיט אט דעם אויבנדע-מונטן גידאנק ביז דעם זעצען חורבן אירופאי איז דער חוש פאר קדושה גיווען גע-ונט. וואס איז אבער אריינגיקומען פון דאן ביז היינט וועלכע ענדערונגען אין דיא יבנות פון דיא ענדערונגען וועלן מיר ווייסער בע"ה ערקלערן. ווייל עס איז שווער ין גיבן נור טריקניגע זאצען מיט סתם כפעסהל'ן גזירות הכתוב אהן סיבות אין שרשים יין גורמים. ווייל אהן קלארע ערקלערונגען ווייקט עס נור אויפן מאמענט אין ציט ויך ווערט עס פארגעסן ווייל עס שלאגט נישט קיין סיפע ווארצלין. אין עס ווערט יקוייט בא רוח וקורחו. דערס האבען מיר דערמאנט פון דעם וואס איז גיווען ביז זעט. אין יעצט דארפן מיר דערמאנען בע"ה אין ארומרעדען וואס איז יעצט ווייל מיר יעבן אין הווה אין מיר קענען פון דעם היינט נישט ארויסטאנען אין שפרינגען אין זין אנדערי תקופות. מיר קענען אין דארפן לערנין פון דעם פערגאנגענהייט וויא צו יעבן היינט. אז דער היינט זאל זיין אין איין המשך פון נעכטיג נישט ווערן בעווייקט יך דער צייט. אין זיך לאזען איינרעדען אין פערפירען היינט איז אנדערע צייטן. ווייל אויב ביא אונז וואס דער היינט זיין אנדערש וויא דער נעכטן. וועט ביא וונזערע קינדער דער מארגן זיין שוואכער פון דעם היינט. אין אזוי לויפט מען בארג גראב ביז ח"ו ציט טיפסען אברונד פון אינטערגאנג ח"ו.

וואס איז טאקע מיט ארנזערן היינט

זה נשחנה דער היינט פון אמאל ! וויא מען גייט אין שטייט אזעלכע שיינע גרויסע הכשרים אויפגיסריבן אנדערע מיט גאלדענע ארחות מיט גרויסע זיבלען זין חתימות מיט שיינע מעטאלענע בלומבס. נור מיר קענען עס פארשטיין פון

זינעס שטאנדפונקט. אז מען וויל אז יענער זאל מיר בארגן בעלט. מיז אין ווייזען קלאר מיין פערמעגן הייזער גישעטן פעלדער ווייזען ממש קעס ווייזען פאפירן מיט אינטערשריפט פון פארשטייער פון מלכות אז דאס אין דאס הויז פערמעגן גיהער צו יענעם אין יענעם מענטשען די אזויפיל איז עס ווערט במילא קען מען יענעם בורגן אזויפיל אין אזויפיל בעלד. עס געהט נישט אזוי וועט. יענער זאל ווייזן שיינע פא-זירן מיט גאלדענע אותיות אין פלומבעס. מען רעכנט זיך דער עיקר העקרים מיטן צערזאן אליין. מיט זיין ערליכקייט. צו איז ער אליין איין מענטש וואס דער גאנצער זכליה איז ביא איהם נור מאכען בעלד. וויא אזוי צו מאכן די בעלד כשר אדער מינע ייינע יענעמט. דער עיקר איז דער מאכען דיא בעלד דאס איבריגע וועטמין שוין אויס. זעטלין נא! וואו רחום יכטר עזן ! מיר האבען איין גוטן בעשעפער. אין מען גיט נאך איין קרעכען מיט איין בלאץ מיט די אויגען צו דער צו איז שוין גאר גיוואלדיג ! ווען עס איז אויפגיקימען די מצה מאשין האט איין אדם גדול גייאגט פאר וואס ער איז בעגן דעם. ווייל זאלען מיר זעהן וויא האט זיך דאס אנגיפאנגיגן. צו האבן טאקע רבנים אויסגיבנין דיא מאשין אויך מצות ווייל זעה האבן גיפיינען אין דעם טעפינרונג דעם תכלית המכונן. אז אין מאשין מצות וועט ווערן אפגיחטען די אלע הלכות פון חשש חמץ אין אלע גזירות וזריות וואס עס קען נור זיין. אבער ניין. אין טאקע ניין. דיא מאשין אויך מצות האט אויסגעפינען איין מענטש מיט דער כוונה וייל ביא דער מאשין קענמען פשוט מאכען בעלד. דאס איז דיא ערשטע הויפט זאך. נור אז דיא מאשין איז שוין גיווען איין פאקט. נור האטמען שוין גיפינען רבנים זאלען גיבן איין הכשר. ליידער היינט. איין העלפט וואס שוין פערגעסן גיווארן אז דער בעל הכיה פון דער מאשין איז זיין גאנצע כוונה וואס מערער בעלד צו מאכן אין ווינציגער אויסגאבן פאר משגיחים ורבנים וכדומה. נור איין זאך איז גיבליבן הכשרים. דיא פאפירן פון הכשרים מיט שיינע פארבען וכדומה. פאפיר איז דער גרעסטער טבלן.



מכתבים למערכת

ב"ה

נא לשלוח לי כל החלקים שיצאו לאור עד עתה, והנני שולח \$5 על שנה אחת כמבוקש. י"ש"כ. בתודה.

יוסף דוד קליין
אבד"ק טאב יצ"ו
מאנטריאל קנענדע יע"א

לכבוד וועד הכשרות - שלום רב,
פירות יוזמחטס הכרוכה. בהוצאת חוברת כשרות קבועה - הגיעו לא"י. ועל זה נחונה לכם תודת מקפידי הכשרות בכל אתר ואתר. מצ"ב סך עשרים ושבע וחצי ל"ד כדמי מינוי ומשלוח בדואר אויר.
בברכה. ארי' לבקוביץ בני ברק ר"ה עקיבא 88

בס"ד

כבוד המערכת של מדריך הכשרות.
רצוף פה דמי חתימה לשנה ובבקשה לשלוח לי חוברת א' של המדריך ותודתי נחונה בזה למפרע.
בברכת הצלחה רבה

דוד קליינבארד

יום ה' במדבר תשל"ד לפ"ק

בס"ד

שלום וכט"ס
הנה הגיע אלי חוברת הראשון של מדריך הכשרות ונהנתי מאוד ובפרט שהוא ענין נחוץ מאוד וב"ה שקבלו עליהם הרבנים שליט"א ואברכים לעסוק בענין הנ"ל. ומעוניין אני לקבל המדריך כל השנה. ע"כ בבקשה מכם שחורשם אח שמי ג"כ בין המקבלים. רצוף פה חמצאו טעק של סך ארבעה דולר כפי הנכתב במדריך הראשון. ותודה רבה למפרע.

ברגשי כבוד
יעקב ישראל ישרון מייזליש

בעזה"י. יום ו' עש"ק פ' חקת. ח' תמוז תשל"ד פה מינכין.
כבוד מנהלי ועסקני ועד הכשרות דהתאחדות הקהלות החרדיות בבארא פארק יצ"ו שלומכם יסגא במאוד!
הייתי מאוד אסור תודה לכם באם תועילו בסובכס ותחברו אותי. חיבור לטהרה. להיות נמנה בין אלו המקבלים בקביעות את ה"מדריך לכשרות". אם יש לכם האפשרות לשלוח לי גם את הקונטרסים הקודמים שכבר יצאו לאור. יחד עם קונטרס ג' תמוז-אב תשל"ד הרי אשמח במאד. ושכרכם יוכפל בכפליים.

בכל הכבוד
וביקרא דאורייתא
ישראל כץ שו"ב בבני-ברק
וכעה במינכן

ב"ה

יום א' פרשה בלק, תשל"ד לפ"ק. פה אנטווערפען יצ"ו
החיים וברכה ושלום וכט"ס, לכבוד המערכת "מדריך הכשרות"!
אודושה"ט באה"ר. וויא איהר זעהט, שיק איך איך דא בייא-עגענד \$4. פארין סובקרישן וואס איהר זאלט מיר מוחל זיין רעגעלמעסיג שיקען אללע נוממעריין מיט געוועהנדליכ'ע פאסט. דעם ערשטין נוממער ברויכט איהר מיר נישט צו שיקען.

וויל איך האב שוין אליין געקויפט ווען איך בין גיוועהן אויף שבעות אין אמעליקא בתודה רבה למפרע. וברכה שבה שלום וכט"ס.

ה"ק צבי ארי' פרענקיל,
הדושה"ט באה"ר



פארזעצונג
פון הרב יצחק גאלדשטיין

וועלעכער ברוינפען איז כשר

ה

איז שוין אן אלטער מנהג ביי היימישע אידען אז דער אייבישטער העלפט אין מ'מאכט
 מזה איז מען מנהג די חבירים מיט א לחיים אין דורך דעם איז מען מרבה אהבה ורעות
 מאמר חז"ל גדולה לגימה שקרבת הלכות. אמאל איז די בראנפען גיווען אן קיין שום
 ש. אבער היינט אין די פינסטערקייט פון דעם גלות אמעריקא האט דער גרויסער מאדערנע
 כניקייט דאס אויך כליא געמאכט ביז אז עס איז דא פיל חששות אין פקפוקים אויף די
 זיגע משקה בראנפען. מיר האבען באקומען פיל בריעף פון חשובע רבנים אין כע"ב אז
 די וועד הכשרות מיז אונטערזיכען אט די משקאות בראנפען און לאזען וויסען דעם עולם
 אס מען מעג נוצען אין וואס מען טאהר נישט. צו ממלא זיין דעם בקשה שרייבען מיר,
 'ן אויבען אן איז בראנפען זייער א פשוטע זאך מען נעמט פרוכט אדער תבואה מען לייגט
 זס אריין אין וואסער מען קאכט עס אויף אין פון דער פארע ווערט בראנפען אין אזוי
 זי דאס טאקע אמאל גיווען. אבער אזא פשוטה בראנפין איז זייער שטארק אין מויל אין
 זי נישט בעטאמט פאר רוב פון די מבינים. ווי א מבין אויף שכרות האט אמאל געזאגט
 א גיסע בראנפין איז ווי א גיסער מלמד ד.ה. בשעת מעשה פיהלט מען עס נישט גאר
 זן פילט עס לאחר זמן. צו ממלא זיין דעם בקשה אז די בראנפען זאל אראפ גיין גרינג
 אס בלע"ז הייסט דאס מפודש האבען היינטיגע פאבריקען אנגעהויבען אריין צו מישען
 נרשידענע פלעיווערטס אין מעטעיס צו מאכען די ברוינפען מפודש. אויף די זאכען קען
 יין גרויסע חששות. מיר וועלען באהאנדלען יעדער מין ברוינפען מיט זייערע באזונדערע
 זשות. ראש וראשון פון די אמעריקאנער ברוינפענס איז ריי וויסקי. דאס איז געמאכט
 נוארען פון דער תבואה וואס ווערט גערופען אויף ענגליש ריי. אין אויף אידיש קארן
 דאס איז נישט דער זאך וואס ווערט גערופען אויף ענגליש קארן אין אויף אידיש קאקארין)
 צו מין טיילט זיך אף צווי מינים - בלענדער אין סטרייט, על פי חוקי המדינה מוז
לענדער זיין פון צווי מיני וויסקיס ד.ה. איינער אן אלטערער ברוינפען און איינער
 יס אזוי אלט, כדי צו מאכען אז די צווי ברוינפענס זאל האבען א גוטען טעם צוזאמען.
 לייגט מען אריין ספירט פון וויין און געליצערין און פארשידענע בשמים און שארפע
 אכען וואס ווערט אן גערופען באטאניקאליס. עס איז זעלבס פארשטענדליך אז אויף די
 אכען איז דא גרויסע חששות. שפעטער וועט מען רעדען פון יעדע קאמפאני באזונדער און
 וויסערענען פינקטליך וועבען יעדער סארט באזונדער. סטרייט וויסקי איז גאר איין
 וויסקי אן די מישונגען פון די אנדערע זאכען. ע"פ רוב איז כמעט נישט דא קיין חשש
 ויף די סארט ברוינפען אין מיר וועלען ברענגען פון יעדער קאמפאני באזונדער שפעטער.
 י טייערסטער בראנפען איז קאטש אין א סאך מענטשען אפילו חרדישע אידען זענען מכבד
 קולן חבירו. וויל ע"פ רוב איז דא גרויסע חששות אויף קאטש. די קאטש איז געמאכט
 עווארען פון בארלי (גערשטיג) אין אמעריקא איז דא א געזעצט אז מען טאר נישט אריין
 ייגען בראנפין אלט צו ווערען אין געניצעטע פעסער אין מען מיז קויפען דווקא גייע
 עטער. אין קאמלאנד ווי די קאטש איז געמאכט איז נישט דא אזא געזעצט און פארקערט
 ארט נוצט מען דווקא גענוצעט וויין פעסער (יין נסך) ווייל דאס גיט אגיסען טעם.
 סאך נעמען גענוצעט וויין פעסער וואס זענען נאך נאס אין מען וויין צו געבען גאר אגוטען
 ע"ס. רובם ככולם לייגען אריין אסאך וויין שפירט ביי דעם בלענדען און אסאך לייגען
 ריין עכטע וויין (עס פארשטייט זיך אז אלע רויינען זענען יין נסך) וואס מעהר טאיער
 יער קאטש איז. איז אלץ דא מער חשש אז עס איז דא אסאך וויין. צום סוף פון ארטיקעל
 יועלען מיר ברענגען פון יעדער קאמפאני באזונדער און בערן וויפיל מען לייגט אריין
 אבער דאס קענען מיר מיט פאראנפארטליכייט זאגען אז יעדע קאטש אפילו די קאטש
 קומט געפאקט אין א תפילין זעקעל. אפילו מען ברענגט אין שטיבעל אריין מיט א טליח
 יייטיל מיט א סעריקשען טליח אין א שיינע ברייטע זילבערנע עטהה יהי" מי שיהי' ווער
 זס ברענג דאס איז שומר נפשו ירחק מהם. עס איז אויך דא א טערייט קאטש אבער אין)
 ומעריקא איז דאס כמעט נישט בנמצא. בערבען וויסקי ווערט געמאכט פון קארן (קאקארין)
 עמישט מיט אנדערע תבואה. ע"פ חוקי המדינה מוז דאס זיין 51% קארן. ע"פ רוב קומט
 זיס אריין קיין שום אנדערע זאך. עס איז פאראן א פאר קאנפעניס וואס לייגען אריין
 ואלשע קאליר וואס מיר וועלען רעדען דערפון ביי יעדער קאנפאני באזונדער אויך ביי
ערבען איז דא א סטרייט אין אבלענדער די סטרייט איז כמעט נישט דא קיין חשש אבער
 זיי די בלענדער בערבען קען מען אריין לייגען אביסעל ספירט פון וויין ממילא דארף
 מען זייער פארזיכטיג זיין. וואדקע קען מען מאכען פון יעדע תבואה אין יעדער פיריה

אפילו פין די שאלעכטץ פון מאראנצען אין קארטאפעל. ע"פ רוב אין אמעריקא מאכט מען וואדקא פון קארן (קאקאריץ), אין די בעסטע קאמפאניס מאכען די וואדקע פון ווייטץ, אין וואדקע געט מען נישט אריין קיין שום זאך פין קאליער אדער טעם, און אין וואדקא מאכען די זאכען נאר כליא. דעריבער איז נישט דא קיין חשש אויף וואדקא. דג"ץ איז זייער ענדליך צו וואדקא אין אויסזעהן און ווערט געמאכט פון די זעלבע זאכען וויא וואדקא אבער אין דג"ץ שט מען שוין אריין זאכען בעטאמט צו מאכען. וואס קען זיין א חשש? מיר וועלען ביים סוף ארטיקעל בע"ה ארום רעדען פין יעדע קאמפאני באזונדער, ראם איז געמאכט פין ראייער צוקר אין וואסער אן קיין שום אנדערע זאך. אבער עס איז אויך פארהאנדען פארטאריקא ראם און דו'אמיקא ראם וואס האט שוין יא פאלטשע קאליער אין פלעיוואר. וויא מיר האבען שוין געזאגט וועלען מיר רעדען פין יעדער קאמפאני באזונדער צום סוף. ברענדי און קאניאק ברענדי איז פון די טייערסטע בראנפיינס אבער באמת איז דאס נישט קיין אינפארטירטע בראנפין. ע"פ חוקי המדינה מוז ברענדי געמאכט ווערען פון וויין. קאניאק ברענדי מוז געמאכט ווערין פון א ספעציעלער וויין וואס קומט פון א געוויסער געגענט אין פראנקרייך. דעריבער פארשטייט יעדער אז דאס איז ממש סתם יינס אין עס איז א איסור גמור. דעריבער זאל מען נזהר זיין נאר צו קוימען ברענדי מיט א הכשר פון ארב מובהק. דער וואס דער דאקטער האט עס געהייסען טרינקען קאניאק ברענדי זאל פרעגען דעם דאקטער אויב מען מעג טרינקען אן אנדערען שנאפס במקומו און אויב דער דאקטער זאגט ער מוז טרינקען קאניאק ברענדי זאל ער פרעגן א שאלה ביי ארב (ווייל עס איז נישט דא קיין כשערער קאניאק). ביי יעדען שמחה קען מען אויך טרעפן ווייבערישע שנאפס וואס רופט זיך ליקער. אויף די ווייבערישע שנאפס איז דא גרויסע חששות ווייל אחוץ דעם וואס רובם ככולם האבען וויין שפירט האבען אסאך אויך קוטשע וויין אריינגעלייגט. אסאך האבען אויך געליצערין אין אנדערע טרפה זאכען צו געבין א גיטען טעם. ווייל עס איז דא אזוי פיל חששות אויף די מין בראנפין קענען מיר זיך נישט פארלאזען אויף די קאמפאניס אליין אין יעדער זאל נזהר זיין קויפען ווייבערישע שנאפס פאר זיין שמחה מיט א הכשר פון א רב מובהק. א יעדער זאל וויסען ! ! דאס שערי אין נוערמנט איז נעמען פין וויין אין חאטש זיי זענען אסאך מאל שטארק כמעט ווי בראנפען אין זייער אויסזעהן איז אין אויך וויא בראנפען איז דאס נאר סמיות עינים (אויגען פארבלענדונג) דאס איז ממש וויין אין א איסור גמור. (המשך יבא איה"ש במדריך הבא)

ה ש מ ט ו ת

המשך למכתב בענין חדש בקשר למה שכתבתי במכתבי הקודמים שיש באמעריקא חשש מבוטס רציני לאיסור חדש שלאחר סוכות, מופיע בשוק קמה שנחהן מחטה שנרשה לאחר פסח, ברצוני להדגיש שלית מאן דפליג שהקמה שמופיע בכל חרף הוא מאותה שנה שמופיע בכל חורף הוא מאותה שנה שמופיע בכל חורף הוא מקציר אותה השנה. ולא משום מחסנים משום שחטה רזרבה באמעריקא מיוצאת לארופה או שאר ארצות או נמכרת לארצות אחרות ומה שבא בשוק באמעריקא היא דק מחטה טרי' מהקציר האחרון, לכן ישנו חשש מבוטס להדש בחדשי החורף באמריקא, עובדות אלו יכולות להתברר במשרד החקלאות של ארה"ב ובהתקשרות עם טחנות הקמה הגדילות בארה"ב, שאני בעצמי התקשרתי עם הטחנות הגדולות ביותר ואמרו לי מה שכתבתי לעיל. בברכת החורה הצלחה בזכוי הרבים אברהם יצחק האפמאן

א בקשה פון מערכת וועד הכשרות

כס"ד

כדי מיר זאלען קענען אן גיין מיט אונזער הייליגער ארבעט זענען מיר שטארק גענויטיגט אין די פאלגענדע זאכען וואס מיר וועלן דא שרייבען,

(א) מיר נויטיגען זיך אין הילף פון יונגע לייט וואס האבען קארס כדי עס זאל אונז נישט קאסטען די גרויסע אוי-סגאבען וואס איז זייער שווער נאך צו קומען,

(ב) מיר נויטיגען זיך אין עסקנים וואס זענען אינטערעסירט גיין נאך קוקען אין קאמפאניס ווייל יעדע זאך ווערט געט-אהן דורך 3 אנשים תלמידי חכמים,

(ג) מיר נויטיגען זיך אין יונגע לייט וואס ווילען צו העלפן די פיזישע ארבעט ארויס צו שיקען פאר טויזענטער יודען דעם מדריך הכשרות,

(ד) מיר דעם גרויסען ציבור וואס פארשטייען אונזער

(ד) מיר בעטען דעם גרויסען ציבור וואס פארשטייען דאס

גרויסע ענין פון אונזער ארבעט זאלען אונז צו העלפען דורך שאפען יעדער איינער האטש 5 מעמבערס ווייל מיר ווי-לען נישט בעטען קיין געלט ביים עולם,

(ה) אויך נויטיגען מיר זיך אין יונגע לייט וואס זענען וויליג צו זיין ביהילפיג אפאהר שעה אוואך און פארשי-דענע ארבעטען,

(ו) אזוי וויא אלעמען איז באקאנט דע הויכע פרייזען פון פאפיר אין דרוקען. על כן בעטען מיר בכל לשון של בקשה אז מען זאל נישט ווארטען אויף דערמאנונגען נעמט שוין

א פעדער אין די האנט אין שאעלט אויס א טשעק פון \$4 אין שיקט עס אריין, עס דארט אין גאנצען 3 מינוט - און מיט דעם וועט איהר העלפען מיר זאלען קענען אן מיט די

הייליגע ארבעט,

דעם וועט איהר העלפען מיר זאלען קענען אן גיין מיט די הייליגע ארבעט,

(ז) די פעסטעלונגען איז נאר חל ביו 2 חדשים ווייל נאך דעם איז מעגליך צו טוישען די אינגרידיענס, על כן זאל

יעדער פארזיכטיג זיין און נעקסטון ירחון נאך צו קוקען אויב עס נישט דא קיין ענדערונגען,

(ח) די וואס באקומען דעם ירחון אין ענפערען נישט האלטען מיר אז ער איז נישט אונטערעסירט מעהר און עניני כשרות ע"כ וועלען מיר ווייטער נישט שיקען פאר דייע,

נאר פאר אונזערע מעמבערס, און די וואס האבען נאך קיינמאל נישט באקומען,

(ט) מיר בעטען דעם עולם מען זאל פינקטליך שרייבען דעם נאמען-אדרעס-זיפפ קאויט-מען זאל זיי קענען ליינען.

(י) אויב מען מופט זיך בעטען מיר מען זאל אונז באלט צו וויסען טאן . וחודה למפרע .

פעסטשמעלונגען

מיר גיבען קיינע חכשרים. מיר שמעלען נור פעסט די פאקטען
עד מקום שידנו מגעת.

איינער

קימט נישט אריין קיין וועדזשטעיבל-
אוויל, און אין „בודווייזער“ איז דא גאר
א קליינער פראצענט וועדזשטעיבל
אוויל.

אינגרידיענטס

א סך מענטשען האבען א טעות און
ווערן אליין די אורטיילער, וויבאלד זיי
זעען די אינגרידיענטס אויף אן אר-
טיקעל ווערען זיי מבינים און אר-
טיילען אן דער ארטיקעל איז כשר.
דאס איז אבער נישט ריכטיג! וויל
אפילו אן דאס זאל זיין אמת און אן
דערע אינגרידיענטס איז נישט פאר-
האנען אין דעם דאזיגען ארטיקעל
ווערן די אינגרידיענטס — אדער דער
פראדוקט אליין — פרעפארירט אין
נישט כשר'ע כלים וכדומה נאך אן
דערע חששים. דעריבער זאל מען זיך
קיינמאל נישט אליין סומך זיין דורך
אפלייענען די אינגרידיענטס.

בראָנפענס

זע באהאנדלונגען.

בעיבי פודס

אויב וואָר מיר זענען נאָך נישט
געווען נאָכווען קיין איין קאָמפּאָני
וואָס פּראָדוצירט בעיבי פּודס, עס איז
אָבער שוין פּון לאַנג פעסטגעשטעלט
געוואָרען דאָס זיי קאָכען זייערע אַלע
פּרוכט און גרינצייג פּראָדוקטען אין

דער עולם איז נישט באקאנט דאס
ביי קויפן פארטיג אויפגעקראכטע איי-
ער פון פאבריקען וואס האבען נישט
קיין הכשר, איז דא גרויסע חששים.
דעריבער זאל מען שטארק נוהר זיין
צו קויפען נור פון א פאבריק וואס
האט א הכשר.

אייזעס

אויף אלערליי אייזעס (פאפס אדער
דיקסיס) איז דא גרויסע חששים פון
מישונגען. דעריבער זאל מען שטארק
נוהר זיין נישט צו ווערן אינגערעדט
דאס אויף אייזעס איז גארנישט דא
קיין חשש. א טייל גיבען צו דאס וואס
האבען נישט קיין הכשר ווערן אזוי
געמאכט ווי די וואס האבען יא א
הכשר. עס איז אבסאלוט נישט ריכ-
טיג און מען טאר נישט קויפען קיין
אייזעס נאר וואס איז אויפן פעקעל
ארויפגעשריבען דער הכשר.

א"י

וועגען הכשרים פון ארץ ישראל זע
אויבען במדור „מהמתרחש בעולם ה'
כשרות“.

איסט

לויט ווי מיר זענען אינפארמירט,
איז אין „רעדסטאר — פלעישמאן“

- Cardamon Seed
- Celery Salt
- Celery Seed
- Cinnamon
- Cloves
- Coriander
- Cumin Seed
- Curry Powder
- Ginger
- Mace
- Marjoram
- Mustard
- Nutmeg
- Oregano
- Pumpkin Pie Spice
- Sage
- Sausage Seasoning
- Thyme
- Turmeric
- White Pepper

אבער די פאלגענדע קויפען זיי פאר-
טיג געמאלענע און מיר האבען נישט
געזען ווי עס ווערט פרעפארירט:

- Cayenne Pepper
- Chilli Powder
- Cream of Tartar
- Garlic Powder
- Monosodium Glutamate
- Onion Powder
- Poultry Seasoning
- Red Pepper

די פאלגענדע ווערן געקויפט פאר-
טיג און ווערן פרעפארירט מיט

Calcium Stearate

- Garlic Salt
- Onion Salt

מיטן (U)

זעלבען קעסל וואו עס ווערט געקאכט
נו"ט. א סך ווערען נכשל און קויפען
"ביעטש נאט" אויפ'ן סמך ווייל עס
האט א (U) אבער אין אמת'ן האט
"ביעטש נאט" אפילו דעם (U) אויך
נישט אלץ.

געשיר (טבילת כלייה)

מען דארף טובל זיין אלע אלומי-
ניום פאיל בעקעלאך אויב מען וויל
דאס נוצען מער פון איין מאל. אויך
דו שארט וואס מען האט זיי אויסגע-
ליידיגט פונ'ם אינהאלט וואס מען האט
געקויפט פארטיקערהייט, איז גוט צו
טובל'ען.

געשיר (כשר'ן)

אלומיניום געשיר דארף מען כשר'ן.
וועגן אלומיניום בעקלעך זענען מיר
נאך נישט געווען נאכזוכען. מיר הא-
בען אבער געהערט פון פארלעסליכע
קוועלן, אז די בעקלעך וועלכע הא-
בען נישט קיין "דעזיין" דארף מען
זיכער כשר'ן.

געווירן

מיר זענען געווען ביי די פירמע
Hudson Tea & Spices co.
304 Messerole St., Brooklyn

מיר האבען געפונען אז די פאלגענדע
געווירצען רייבען זיי אליין און זע-
נען פריי פון חששים:

- Allspice
- Anise Seed
- Arrow Root
- Black Pepper
- Caraway Seed

„פאפריקא“ ווערט נישט ערצייגט אין אמעריקע און מען קען נישט וויי-סען ווי אזוי עס ווערט פּרעפּאַרירט. אויך איז אין זומער צייט שכיח מילבען אין „פאפריקא“. ווער עס נוצט עס דאַרף עס האַלטען אין פּרידזשי-דעיר.

פון די פּאַלגענדע זאַכען זענען זיי נור דיסטריביוטאָרס:

Extracts —
Pure Vanilla
Pure Almond
Lemon (Terpenes)

האַנג האַבען זיי אונז געוויזען ווי אזוי זיי מאַכען דאָס. לפי ראות העין איז דאָס פריי פון זוששים.

וויטאַמינען

מען דאַרף שטאַרק נזהר זיין נישט צו עסען וויטאַמינען אָן אַ הכשר. ווייל אין וויטאַמינען ווערט אַרײַנגעמישט אַ סך מישוונגען וואָס קען אַפילו אַמאַל זיין אָן איסור דאורייתא.

וויפּעד קרעם

דאָ גיבען מיר אַ בריף פון הרה"ג אב"ד מדעברעצין שליט"א:

צריך להיות נזהר מאוד מאוד מל-השתמש בוהיפּ-מילך. בדידי הוי עוב-דא שקאַמפּאַני אחד רצה שאתן הכשר על ווהיפּ-מילך. נשאתי ונתתי עם מנהלי הקאַמפּאַני לערך ב' חדשים. והי' נראה בעיני שהכל בסדר ואפשר ליתן הכשר. אבל קודם שהשבתי ב' החלט לקבל ע"ע אחריות ההשגחה עשיתי תנאי קודם למעשה שרצוני לדבר עם הטשיעף קעמיסט של ה'

קאַמפּאַני. הלה בא לביתי עם בני חברותו. ואחר שדברתי עמו על כל פרט ופרט שאלתי אותו אם באפ-שרות לעשות ווהיפּ-מילך מתרבא (טי-רישע פעטטן). ועל תמיהתי הגדולה השיבני שהם בעצמם היינו הקאַמפּאַני שלו ג"כ עושה ווהיפּ-מילך מחלב בהמות בבית חרושת שלהם באותן כלי ומכונות (מאַשינען) שעושים מ' וועדשעטעיל. עמדתי משתומם ותיכף אמרתי למי שרצה לעשות ווהיפּ-מילך בהשגחתי, שיחדל לדבר מזה, כי זה מן הנמנע. אלו האנשים בוודאי הם ג"כ מן הקוראים את מדרוך הכשרות ויקיימו ויאשרו כל אלה הדברים ב' צורתם. אין ברצוני לפרסם שם ה' קאַמפּאַני א' מקום בית חרושת שלהם וגם לא שם האנשים שבאו לבקשני על ההשגחה על הוהיפּ-קרים. ומה שהפעיל אותי לכתוב כל הנ"ל הוא בבחינת ראה מעשה ונזכר הלכה. היי-תי על סעודת ברית וראיתי קופסאות של ווהיפּ-קרים. מונחים על השולחן והעולם מקצתם מסתם המון העם אבל גם לרבות יראים וחרדים לדבר ה' חסידים ואנשי מעשה שותים מהם. עמדתי משתומם. לקחתי קופסא אחת בידי לראות מי הבעל מכשיר ועל תמיהתי הרבה נדהמתי לראות שהרב המכשיר הוא רב בעלמא מאן דהוא שאני לעצמי לא הייתי אוכל מהש-גחה שלו אם הי' נתון הכשר על תפוחי אדמה. אבל על ווהיפּ-קרים שומו שמים. ע"כ כל מי שיראת ה' נוגע אל לבבו חלילה וחלילה אל יכניס לביתו ווהיפּ-קרים אך ורק שיש עליו חתימה מרב שיש לסמוך עליו ראשו ורובו מכל ענינים...

הק' משה שטערן

חותם בתוך חותם

עס איז אַ מצוה לפרסם נוהר צו זיין דאָס אייב אַ גראַסערי מאַן אַדער בוטשער און פיש סטאָר שיקען דורך אַ דעליווערי באַי (וואָס איז נישט באַגלויבט כפי דיני השו"ע). וויין, אַפּגעשוונדענע אַדער געמאַלענע פיש, אַדער פלייש, דאַרף דאָס ווערן פאַר- זיגעלט מיט אַ חותם בתוך חותם.

צו באַקען מצה ווערט געזיפט אַזוי ווי עס דאַרף צו זיין אויף אַזאַ קליינע זיפּ אַז עס איז נישט מעגליך אַז אַ ווערים זאל אַדאַרעך גיין. יעדע פאַהר וואַכען קומט אַריין פרישע מעהל — עס ווערט גימאַכט פון מעהל אין וואַ סער. מען נעמט חלה פון יעדע מיירע.

מצה מעהל

די מצה-מעהל ווערט געמאַכט פון די זעלביגע מצה אויפן פלאַץ אין מערערע סאַרטונגען.

עפענוואַרג צורעכמונג

מיר זענען געווען ביי די קאַמפאַני Gravy Master, 11-48 44th Drive, Long Island City

וועלכע פאַרביצירט פאַרשידענע פרע- פאַרירונגען בעטעמ'ס צו מאַכען מאַ- כלים, און מיר האָבען אויסגעפונען אַז עס קומט אַריינגעמישט פאַרשי- דענע זאַכען וועלכע מיר האָבען נאָך נישט געקענט נאַכוזכען.

פאַמעטיאָ טשיפּס

ביי פאַטעיטאָ טשיפּס איז דאָ גרוי- סע חששים און מכשולים. דעריבער קען מען דאָס נישט עסען גור מיט אַ השגחה מעולה און משגיח תמיד.

פיללע פיש

מען טאָר נישט קויפען קיין פיללע פיש נאָר אויב מען ווייסט אַז אַ שומר תר"מ האָט דאָס צוגעריכט, אַזוי אַז מען האָט געזען די סימנים פאַר'ן אַפ- פּרצען.

לאַקשען פאַרפעל

מיר זענען געווען ביי דער פירמע: Benett Food Co., 12-22 30th Ave., Long Island City

און מיר האָבען געטראַפּען דאָס אויף זייערע: לאַקשען, פאַרפעל (געשני- טענע און געריבענע) און באַוטייס — איז נישטאָ קיין חשש פון מישונגען. אייער קויפען זיי נאָר פון Quality Egg Co.

וואָס האָט השגחה. די מעל ווערט נישט געזיפט.

מאַרשמאַלו

ביי מאַרשמאַלו איז דאָ גרויסע חש- שות און מכשולים. דעריבער קען מען דאָס נישט עסען גור מיט אַ השגחה מעולה פון אַ משגיח תמיד.

מצות

מיר זענען גיוועהן ביי "הורוויץ מאַרגאַרעטען מצה בעקעריי", מיר האָבן גיזעהן די מצה וואָס מען באַקט אַ גאַנץ יאָהר (נישט פּסח'זיגע).

מיר האָבען געפונען אַז דאָס מעהל

צוקער

מיר זענען געווען באַזוכען די פיר-
מע

Amstar (Domino), Brooklyn

און מיר האָבען געפונען אַז עס איז
אין די פּאַלגענדע פּראָדוקטען נישטאַ
קײן שום חשש אפילו מאַרגאַרין צו
קאַנטראָלירען די שוים — וואָס ביי
אַנדערע קאַמפּאַניס ווערט דאָס אַב-
געבליך אַרײַנגעלייגט — ווערט ביי זיי
נישט גענוצט.

Crystal Domino Tablets

Hostess Tablets

Granulated Sugar

Confection Sugar

Brownulated

Sugar n' Cinamon

ראַק קענדי

מיר זענען געווען ביי די קאַמפּאַני
Gravy Master, 11-48 48th Street,
Long Island City

וואָס אַנגעבליך זענען זיי די איינציגע
וואָס מאַכען די ראַק קענדי, און ווי
מיר האָבען דאָרט געזען איז נישטאַ
קײן שום חשש אויף די קענדיס.

אגב, טוען מיר צו וויסען אַז מיר
ווייסען בידיעה ברורה ע"י אנשים
נאמנים, אַז עס איז פאַראַנען פיש-
סטאַרס שומרי תו"מ וואָס זענען ליי-
דער נישט מדקדק און קויפען פאַר-
טיגע פיללע וואָס האָבען שוין נישט
אויף זיך קײן סימנים און פאַרקײפען
דאָס פאַר אידען שומרי תו"מ. מיר
שטעלען זיך אין פאַרבינדונג מיט זיי
און אויב זיי וועלען נישט אויפהערן
ח"ו דאָס צו טאָן, וועלען מיר מפר-
סם זיין זייערע נעמען.

פלעסטיק קאַפּס

מיר זענען נאָך נישט געווען באַ-
זוכען די קאַמפּאַני וואָס מאַכט פלעס-
טיק קאַפּס און פאַרשידענע קאַנטע-
נערס פון פאַפיר וועלכע ווערן גע-
קאָטעד. מיר האָבען אָבער טעלע-
פאַגירט פאַר אַ גרויסע קאַמפּאַני וואָס
האָבען געזאָגט אַז עס קומט אויס-
שליסליך פון כעמיקאלען וועלכע
ווערן ערצייגט פון פעטראַלעאום.

פרוכט פון א"י

זע באַהאַנדלונגען.



באהאנרלונגען

פּרוכט פון א"י

(ב) וועגען די שמועה פון הג"ר יעקב קאמינעצקי שליט"א. אט דרו"קען מיר איבער אַ בריעף וואָס הגר"י שליט"א האָט געשריבען איבער דעם דאָזיגען ענין:

... ע"ד מש"כ בדבר פירות א"י שיצאו לחו"ל שכ' שהן פטורין מתו"מ היינו דוקא שיצאו קודם מירות אבל אם נתחייבו כבר בא"י אסורים הן כטבל גמור ולא נפקע איסור זה מהם והי' יכול לעשר גם בברכה אלמלי היו ודאי חייבין אבל מכיון שנהגו להעמיד משגיחים על המעשרות גם אפשר שגם הבעלים בעצמן תורמין ומעשרין א"כ אינן אלא דמאי והי' מפריש דמאי אינו מברך. ומש"כ בס' ערוך השולחן היינו משום דבזמניהם לא היו פירות אלו מצויים שהיו מתקלקלים בדרך הבאתם ולפיכך כ' ש"י אינו מצוי... יעקב קמנצקי."

לויט די אַלע בעווייזונגען זענען מיר נאָכאמאָל מעורר דאָס עס איז גלייך נישט צו קויפען פּרוכט פון א"י וויבאַלד מען דאַרף דערפון אָפּשיידען תרו"מ און נישט אַלע זענען בקי, אויך ברענגען מיר דאָ אַ וויכטיגען בריף וואָס איז מעורר איבער דעם ענין:

זיידא אליעד זאב רחנבוים
בן כ"ק הרה"צ שליט"א מקרעטשניץ
קרית אתא ש"כונ טיגעט, 04-728776
בס"ד. חודש סיון תשל"ד

לכ' מערכת וועד הכשרות ובראשם
הה"ג האדיר המפורסם בכל קצווי תבל

אין צוזאמענהאנג וואָס מיר האָבען מעורר געווען אַז פון פּרוכט פון א"י (צו מערסטנס איז שניח דאָ יפו אַראַנזשען) וועלכע ווערן געשיקט קיין אַמעריקע, דאַרף מען אָפּשיידען תרו"מ, און וויבאַלד נישט יעדער איז בקי איז ריכטיגער נישט צו קויפען די פירות. האָבען מיר באַקומען בריעף וועלכע זענען מעורר אויף צוויי זאָ-כען: (א) דאָס מען זאָגט אַז מען שיי-דעט יאָ אַפּ תרו"מ, (ב) דאָס הג"ר יעקב קאמינעצקי שליט"א האָלט אַז פירות א"י שיצאו לחו"ל זענען פטור מתו"מ.

מיר דריקען אויס אונזער טיפען דאַנק אונזער חשובין פאַראַינטערע-סירטען מיטהעלפער מו"ה יוסף מתת' לעהמאָן שליט"א, וואָס ער האָט אונז צוגעשטעלט אַלע אינפאָרמאַציעס א"י בער דעם דאָזיגען ענין, ווי פאַלגענד:
(א) עס איז אמת אַז דער קאָנסור לאָט פון דער מדינה דאָ אין אַמעריקע ערקלערט דאָס מען נעמט יאָ תרו"מ כדין, איז עס אָבער פאַרפירערש, ווי עס לייענט זיך פון דעם פאַל-גענדעם בריעף:

... תרומות ומעשרות אין מפרי-שים כאן מהתוצרת היוזאת לחו"ל, ע"כ בדרך כלל צריכים להפריש תו"מ. — בשנה זו יש להפריש בלי ברכה.

אונטערגעשריבען פון הרב א. ה. סנדומירסקי, מרכז.

החרדית דעיר הקודש ירושלים ש-
סידרו בכל המקומות משגיחים שמפ-
רישים תרו"מ כראוי ובפרט בבתי ה-
חנות שמוכרים פירות וכו'. יש בכל
יום מודעה מטעם הביד"צ שהופרשו
תרו"מ באותו היום. לכן כדאי מאוד
שהוועד הכשרות יתן לב לדבר הנ"ל
לסדר משגיחים בכל חנויות שמוכרים
פירות מא"י וכו' שיפרישו תרו"מ כ-
ראוי. ותודיעו לאחב"י באיזה מקומות
יכולים לקנות בלי חשש וכ"כ באיזה
מקומות אין מכניסים כלל פירות א"י.
ולזהויר מאוד את הבעלי החנות ה-
חרידים לדבר ה' שבל יכשילו את
אחב"י באיסורים. ובזה אסיים שה'
יהי' בעזרכם ובכל אשר תפנו תשכילו
ותצליחו.

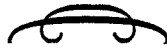
בכבוד רב,

מנאי הק' זיידא א. ז. רוזנבוים
ר"מ בישיבת קרעטשניף

הרב מ' שטרן שליט"א ראב"ד דקהל
יסודי התורה בבארא פארק.


הנה שמעתי ש"ל על ידכם ירחון
בשם מדריך הכשרות וזה תועלת גדול
לאחב"י ועדיין לא זכיתי להנות מזה
ע"כ אבקשכם לשלוח לי בהקדם האפ-
שרי ור"פ סך 10 דולר.

ואגב רציתי לעורר שהיות שנתרבו
מאוד היצוא מא"י לחו"ל ובפרט פירות
א"י נמכרו בכל השווקים בחו"ל ורבים
נכשלים באיסורי טבל כמבוי' ברמב"ם
הל' כב ובראב"ד שם ובלח"מ עיי"ש.
ועוד בהרבה פוסקים אשר לא העת
להארץ. ואנשים ונשים קונים פירות
מחמת חוסר ידיעה. ע"כ מוטל על
הרבנים שליט"א דשם לעורר ולדרוש
ברבים גודל חומר האיסורים בענין
הנ"ל, וכ"כ בבתי הספר לבנות הנקרא
(סקול) ילמדו את בנות ישראל שיהיו
נזהרים באיזה מקומות שקונים ומה
שקונים וישר חילא להביד"צ דעדה



We do not give "Hechsheim," we only ascertain the facts about each product as far as possible.

Baby Foods

As of yet no baby food factories were visited. However, it has been known for many years that fruits and vegetables are cooked in the same pots as non-kosher foods. *Not* all Beech Nut Foods have  certification and one should therefore be careful before buying baby food.

Delivery

If wine, fish, or meat is sent with a delivery boy who has no trust according to the Shulchan Oruch, the must have *a seal within a seal*.

Eggs

One should be careful in buying eggs since there are many problems and only those eggs under supervision should be used.

Fillet Fish

One must be careful when purchasing fillet fish to be certain that a frume Yid saw the fillet before it was *filleted*.

Through reliable people we know that Shomer Shabbos fish

stores are purchasing fish fillets that do not have the *simonim* on them. We are contacting them and we hope they will stop this practice.

Gravy

We visited Gravy Master, 11-48 444th Drive, Long Island City, we could not check many of the ingredients that are used.

Hard Aluminum Pots

Aluminum pots need to be kashered before using. Regarding soft aluminum foil pans, we did not visit any of the plants but we have heard from reliable sources that those pans that do not have "design" need to be kashered.

Ices

On all types of ices (pops and Dixies) there are questions of unknown ingredients. One should not be fooled into thinking that ices need no supervision, and that those that have supervision are exactly the same products as those that have not. It is not so and no ices should be bought without supervision.

Ingredients

Many people mistakenly believe that by reading the ingredients on a package they can determine whether it is kosher or not. This is a total error. The article may contain unlisted ingredients. Also the article may be prepared in utensils used for non-kosher articles, etc. Therefore, no one should decide the kashrus of an item on the basis of reading the ingredients.

Jars

Jars whose contents have been emptied should preferably be immersed before being used.

Marshmallow

As is known, marshmallow needs a constant reliable supervision.

Matzos

We visited the Horowitz Margaret Matzo Bakery and we observed the baking process for the year round matzos (not for passover). The flour is being sifted properly to such an extent that there is no possibility for worms to pass through the sifting screen. Every few weeks fresh flour is delivered to the bakery. The matzos consist only

of flour and water. Chala is taken from every dough.

Matzo Mehl

The Matzo Mehl is ground from the same matzos on the premises in a variety of thicknesses.

Noodles

We visited the Bennett Food Company, 12-22 30th Avenue, Long Island City. We found that their farfel, bowties contain no other ingredients except flour, eggs, and oil. The egg supplier is the Quality Egg Co., which is supervised. The flour is not sifted before use.

Plastic Cups

We did not visit any companies. But in telephone conversations with a large company we were told that only petroleum products are used in producing plastic cups.

Potato Chips

Potatoe Chips require a constant supervision of a qualified supervisor.

Rock Candy

We visited Gravy Master, who seem to be the only makers of

rock candy, and found no questions.

Soft Aluminum Foil Pans

It is necessary to immerse aluminum tins if they are to be used more than once.

Spices

We visited the Hudson Tea & Spice co., 304 Messerole Street, Brooklyn, and found that the following spices are made by the company itself and are free of questions:

Allspice
 Anise Seed
 Arrow Root
 Black Pepper
 Caraway Seed
 Cardamon Seed
 Celery Salt
 Celery Seed
 Cinnamon
 Claves
 Coriander Seed
 Cumin Seed
 Curry Powder
 Ginger
 Mace
 Marjoram
 Mustard
 Nutmeg
 Oregano
 Pumpkin Pie
 Pumpkin Pie Spice
 Sage

Sausage Saesoning
 Thyme
 Turmeric

The following spices are bought ready prepared and we did not see their preparation:

Cavenne Pepper
 Chilli Powder
 Cream of Tartar
 Garlic Powder
 Monosodium Glutamate
 Onion Powder
 Poultry Seasoning
 Red Pepper

The Following are bought and prepared and contain calcium steriate that has supervision: Garlic Salt, Onion Salt.

Paprika is not made in America and we do not know how it is prepared. In the summer paprica developes worms and it should be refrigerated.

Hudson distributes the following extracts: Pure Vanila, Pure Almond, Lemon (Terpeneles).

We were shown the process to make honey and it seems free of questions.

Sugar

We visited Amstar, Domino, in Brooklyn, and found that the following products have no questions (anti foaming agents are not used):

Crystal Domino Tablets
 Hostess Tablets
 Granulated Sugar
 Confection Sugar
 Brownulated Sugar
 Sugar n' Cinnamon

Vitamins

One should be very careful not to use vitamins without supervision. Many tablets contain items that are forbidden.

Whipped Milk

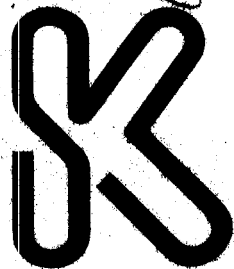
It is known that whipped milk can be made with non-kosher fats. Therefore no whipped milk without a proper hechsher should be used.

Yeast

Fleischman Redstar contains vegetable oil. Budwiser contains a minute percent of vegetable oil.



**WE MIND
 YOUR OWN
 BUSINESS
 When...minding
 our Business,
 in helping you
 to build profits
 through Advertising.
 WE MEAN BUSINESS!**



S.K. STUDIO
 1617-44str.
 Brooklyn, N.Y. 11204
 (212) 853-1526

Sam Knopfler

בני ישראל

משכן

CHASSIDIC AND ORTHODOX

JEWISH FAMILY SERVICES



MISHKON B'NAI YISROEL, INC.

Child Caring Agency

FOSTER HOMES WANTED

חסידשע און ארטאדאקסישע אידישע פאמיליען ווערען דרינגענד געזוכט.

רופט „משכן“ 756-5298, 771-8811, 851-6570
אדער שרייבט 1481 — 58 טע סטריט, ברוקלין, נ. י.

קרובים קענען האלטן די משפחה צוזאמען

אויב איר האט א קרוב מיט א קינד וואס קען ניט געהאלטן ווערן אין דער היים, קענט איר זיין א פאסטער-מוטער פארן קינד און קריגן גוט באצאלט

די מיטגלידער פון משכן טוען זענען העכסט קואליפיצירטע פראפעסיאנעלע פאמיליען. און צוזאמען מיטן בארד און דירעקטארס, זענען שומרי תורה און יראי שמים.

BUILDING FUND CAMPAIGN FOR THE GIRLS RESIDENCE

Buy a Brick Today and Build a Future for a Jewish Child

— מיר נויטיקן זיך אין פאנדען פאר דער מיידעלשער רעזידענץ געביידע.
— עפענט אייער הארץ און אייער האנט, אז מיר זאלען קענען עפענען די טירן פון משכן!
— שיקט אייער ברייטהארציגען ביישטייערונג איצט, האט א חלק אין דער גרויסער מצוה!
פאר רעפערענצען, אפליקאציעס און אינפארמאציע, ביטע רופט: 851-6570 (212) אדער שרייבט צו:

MISHKON B'NAI YISROEL, Inc.

1481 — 58th St., Brooklyn, N. Y. 11219

מרת בת שבע מאנדעל, גרינדערין

אינדאסטריט 199 :

הרב ר' משה פיינשטיין, הרב ר' משה בייק

הרב ר' משה שטערן, דעבריינינער רב

Mishkon is a non-profit tax exempt Organ.
Endorsed by the Union of Orthodox Rabbis
of the United States & Canada.

Yes, I want to buy a brick for the Building of MISHKON and I am enclosing my donation in the amount of \$18.00

Name

Address

City

ליל טע 5814

ב"מים הכי קרובים אפשר יהי לראות בכל בית כפחר ספרים

הש"ס החדש של אוצר הספרים

כרך אחד לדוגמא בכריכה הכי מפוארת מן
היוצא בקרוב

בעשרים כרכים בהוצאה יותר משופרת

בית מסחר והוצאת הספרים "אוצר הספרים" אשר לפני רבות בשנים הי' מן הראשונים להוציא
ש"סים וכל ספרי קודש באוה"ב מתפאר להודיע שכבר נגמרו בע"ה כל ההכנות להוצאת

הש"ס "אוצר הספרים" היותר שלם ומהודר
בעשרים כרכים מפוארים

עם מעלות והוספות הכי מפתיעות ובכל זאת

יהי המחיר בתכלית הזול, והנה כמה ממעלותיו:

- מפרשים חדשים, הגהות נכבדות, חידושים יקרים מגדולי התורה שעדיין לא ראו אור הדפוס.
- נייר חזק ואמיץ יפה ונהדר שבעל בחח"ר הבטיח קיומו למאה שנה.
- כריכה מיוחדת במינה המצאת הטכניקה החי מחודשת המבטיחה קיום לדור דורים. הש"ס בכריכתו הזו,
הוא הראשון במינו אשר לא יהנה בו גבות קרועים ודפים גופלים.

עשו ריזורבציות לש"ס אחד עוד היום לרגל ההוצאה המצומצמת

* * *

ראה זה חדש

סידור אוצר התפלות

בהוצאה חדשה מהודרת כפורמאט גדול בשני כרכים

S. GOLDMAN — OTZAR HASEFARIM, Inc.

IMPORTERS & PUBLISHERS OF HEBREW BOOKS

33 Canal Street, New York, N. Y. 10002

Tel.: ORegon 4-1707 or 260-0520

רפואה דראג סטאר

עם איז דאָ ביי אונז צו באַקומען אַלע מעדיצינען,
קאָסמאָטיקס, "העלד פּוּד", נאַטירלעכע ווייטעמינען,

און אַלע כּשר'ע וויטאַמינים

מלפּון: 387-0021

— פּרי דעליוועריס —

כתבי יד עתיקים

המעוניין בכחב יד של

הצה"ק ר' הלל ל"ש

מקאלאמאיע על חכמת

הקבלה יפנה אל

התלפון 384-5055

הצ'לח רופס: 3871750

להתודע ולהתגלות

150 עופות לשעה.

(ד) דאס ווייקען און אויסזאלצען ווערט געמאט מיט זאלע הידורים.

(ה) ביים עפענען די עופות איז דא א משניה א בר ממכא וואס פארשטייט אין עניני הוראה, ווייל עס איז זייער שכיח שאלות אויף בני מעים, צומת הגידון, שכירת העצמות וכו'.

(ו) די שאלות זייקע עופות ווערען ביי אונז נישט גענוצט.

(ז) די עופות ווערען אין גאנצען געעפענט צום זאלצן, און די האלדז אדערן ווערען פארשייטענע, און די דם בעין פונ'ם גארעל ווערט אויך אראפגענומען.

(ח) מיר האבען שוחמים משניהים ת"ח און יר"ש מרכיב, מוסמים פארשטייט כאמנות, הנהגת ביתם וחינוך בניהם הוא על מהרת הקודש.

(ט) די שובי"ם משניהים ווערען געזאלט נאר דורך דעם רב המכשיר.

(י) אונזער שנתחה און אחריות איז נאר אויף די בלאט בלעם מיט דעם ויגעל, בחשנת אב"ד דעברעצין שלים"א.

משה פרידמאן — 384-0587

וועד השחיטה דעיר ההרידי ר'בארא פארק

לכל ידידינו ואנשי שלומינו דעיר רבני ניו יארק שיחי!
 מיט גרויס פרייד לאזען מיר וויסען דעם גאנצען ציבור הרידי אין שמאט ניו יארק, אז עס איז אונז ב"ה געלונגען אויפצושטעלן אן אייגענע שחיטה פון עופות, דא איז ניו יארק אונזער דער שטרענגער שנתחה פון, דרהי"ג מוהר"ר **משה שמערן** אב"ד דעברעצין שלים"א... די תקנות און הידורים פון אונזער שחיטה איז ווי פאלגענד:

(א) ביי יעדער שחיטה וועט זיין א טפעציעלער משניה אויפ'ן פלאץ און וועט בודק זיין דעם חלף נאך יעדע 10 — 8 עופות (ווי עס שפייט פארש אין שמ"ח סי' י"ח סעיף כ' אין דרכ"ח סי' א' ס"ק רט"ו ו"ל תקנה זו קדומה והובאה במהרי"ק ונתחדשה בימי הב"י וכן כדורות האחרונים, וכן כספר מעשה רב שהג"ר מוויילנא ז"ל אמר שמוטב לאכול מאכלי חלב בשבת מלאכול משחיטה שלא היה אחד עומד על גביו של שוחט וכן המנהג וכו' עכ"ל).

(ב) מיר ניבען אפמאנען מען זאל נישט ווארפן די קעסטל לעך מיט עופות וועגען השש ריסקו אברים.

(ג) די שחיטה איז א שחיטה מתונה מיט ישוב הדעת, מיט באשטעלונגען זיך ווענדען אויף דעם טעלעפאן צו:

בית הספרים דבארא פארק
 (געווען קאראים)

4408 14th AVE. Tel. 871-2280 BROOKLYN, N. Y.

מיר ווינקן שווייט דאס מיר סאכען א גרויסען ערעפענונג סעיל
GRAND OPENING SALE

אויף אלגעמיין ספרים ותשמישי קדושה
 מיר לאזען וויסען דאס מיר האבען דעם גרעסטען אויסוואל פון אלגעמיין ספרים ווי שייסין, ספרים הלכה שו"ת, ספרי דרוש, וכו' ספרי קדוש ותשמישי קדושה.

ספרי מוסחא מתקן ומגיה ומכיר ספרי תורה, תפילין וסוחות מגילות מפורשים ומחברים.

בלי קדוש, עטרות, פליתיים, שיעשעשע, פליתיים פנינים, יארמולקעס, רעקארדס, מנורות, פליתיים תפילין ביזשען, מארטינען און צו פארעך לעשענע קרבן מנחה פוררים און מחזורים, גארשען, קיפולען, אשפות, אחרונים.

אלעס צו ביליגסטע פרייען

אונזערע פונקטליך אויסגעשלאגט

רב קאלמיש פינטער

בן הרב אב"ד ד"ק זאלצבורג

387-0654

אדער 387-3616

BUDGET CAR SERVICE

FOR ALL OCCASIONS

AIRPORTS, WEDDINGS, HOSPITALS, ETC.

קארס אויף שמחות, עירפארט, שפיטאל אא"וו

REMEMBER:

SERVICE IS OUR BUSINESS!

פליס מאכט רעזרוויישען כפאהר

מודעה נחוצה

לכל בתי כנסיות בתי מדרשות
 ת"ת, ישיבות, בתי חינוך לבנות

מבית מסחר ספרים

משה חנוך גרינפעלד

4412 — 15th Avenue

Brooklyn, N. Y. 11219

Tel.: 871-8885

o

יש לנו תמיד בשבילם מחסון גדול של כל מיני ספרים, מש"ס גדול ועד סידור קטן, מחזורים, סליחות, תיקון להו"ר, קינות לת"ב, כל מיני ספרי לימוד לבתי ספר ולת"ת, טליתים, פרוכות, מצעילים, מפות, תפילין, מזוזות, ציצית וכל תשמישי קדושה, מתנות יפות לחתנים ולבתי מצוה וכו' במבחר גדול.

חברה מפיצי תורה ממשפחת „סול אריה“

בנשיאות הרה"צ מהר"ר אליעזר עהרענרייך שלימ"א הרב ממאד יצ"ו

נודעה רבה לאודייטא

אך זה יצא לאור בהוצאה שלישית הספר הנפלא

שערי אפרים

על הלכות קריאת התורה והתנהגותיה משעת הוצאתה עד שובה למנוחתה

מהנאון ר' אפרים זלמן מרגליות מבראדי זצ"ל

בעהמח"ס מטה אפרים על ימים נוראים, שו"ת בית אפרים וש"ס

זגלזה אליו שלשה פירושים:

(א) פתחי שערים מהנאון המחבר זצ"ל

(ב) שערי רתמים

(ג) שערי חיים

מהנאון ר' שבתי ליפשיץ זצ"ל

מהנאון ר' חיים צבי עהרענרייך זצ"ל

המ"ץ דק"ק אורשווא יצ"ו

אבדק"ק ה' מאד יצ"ו

בעהמח"ס ברית אבות על הלי מילה

בעהמח"ס קצה המטה על המט"א וש"ס

קיצור של המפתח הנמצא בהספר שערי אפרים ונחלק בעשרה שערים:

שער א' — דין הקוראים לעלות לתורה	ובו ל"ו פסוקים
שער ב' — דיני חיובים לקרותה, ומי נראה מפני מי	ובו ס"ז "
שער ג' — דין הנהגת הקורא בתורה	ובו י"ט "
שער ד' — דין העולה לתורה והנהגות הצבור בעת קריאת ודיני	
הסדרות	ובו ל"ה "
שער ה' — דין טעות שנמצא בס"ת בשעת הקריאה	ובו כ"ח "
שער ו' — דין טעות חסר ויתו' והליף שנמצא בשעת הקריאה	ובו ס"ד "
שער ז' — דין כנין הקוראים ושבט וי"ט ושאר זמן קריאת	ובו ל"ט "
שער ח' — דין קריאת המוקדים ור"ח והנוכה ופורים ור' פרשיות	
וש"כ ותענית צבור	ובו קי"א "
שער ט' — דיני ההספדה וזכרותיה	ובו מ"ז "
שער י' — דין הוצאה והנחתה ונלילה וקריש ויה"ד והזכרות נשמות	
ואה"ד וזכרת החודש	ובו מ"ז "

הוצאה חדשה ומתוקנת בצירוף הקונטרסים הללו:

- (א) ויגד משה על עניני קריאת התורה מהנאון ר' משה יתרה ב"ץ זצ"ל מסעודאדאעלי יצ"ו, בעהמח"ס ויגד משה על הלכות פסח וש"ס
- (ב) ויצבר יוסף כולל דיני ומנהגי וסדר חינוך ספר תורה, מהנאון ר' יוסף הכהן שווארפיץ זצ"ל מנאמווארדיין, בעל הירחון וילקט יוסף וש"ס.
- (ג) צפנת פענח על הלכות גזיות ס"ת, מהג"מ יוסף הכהן שווארפיץ זצ"ל, עם הגהות והערות אוצר זצ"מ מהנאון ר' חיים יהודה עהרענרייך זצ"ל.
- אבדק"ק דעווא — הווסנה יצ"ו, בעל הירחון אוצר החיים וש"ס.
- (ד) סדר חינוך בית הכנסת מהנאון בעל בית נפתלי זצ"ל.

בשורת ספר חדש מאוד נעלה

הגני להודיע כי ת"ל הופיע

ספר נפש ישעי'

בשני חלקים

על מאכלות אסורות, אוצר גדול של דיונים, שו"ט ומאמרים

כולל 552 עמודים בגודל 6x9

בחלק הראשון ובו ל"ח פרקים, שלקטתי בעזר צורי וגואלי מדברי חז"ל בש"ס בבלי וירושלמי, מדרשים, זוה"ק, תיקונים וספרי הראשונים וכו', ודבריהם הק' חוצבים בלהבות אש, מלהיבים נפש האדם לשמור מאוד, לברוח ולהסתלק אפילו מן הספק. נדפסו בו גם תמונות וציורים של הדברים הצריכים בדיקה מתולעים ומילבן וכו', ותמונות של הרבה מיני דגים שאסורים לאכלם, והוספתי בו הרבה סיפורי מעשיות מצדיקים הק', אך שהזכרו בקדושת המאכלות, וגודל כח הרגשם אפי' ע"ד שהורה בה חכם וכו'. ג"כ הבאתי בו תשובה ארוכה מרבן של כל בני הגולה כ"ק מרן אדמו"ר מסאטמאר שליט"א, בענין שעכשיו אשתני הרבה לגרועותא בניופים ותחבולות, והקונים נכשלים הרבה לקנות דברים שהם בלי השגחה עד כדי כך שנעשה להם היתר וקשה להפרישם מהרגילות, ורוב ההכשרים הסומכים על המשגיחים עלולים למכשולות גדולות אשר בעלי הפאבריקען יוכלו להטעותם שלא ידעו מאומה בין ימינם לשמאלם ולא רבים יחכמו להבין תחבולות התגרים ומעשה המכונות והפאבריקען וכו'.

בחלק השני ח' פרקים, כולל החששות האפשריות בכל מיני מאכלות ומשקאות המורכבים ומעורבים בחומר איסור, ולהעיד על אמיתותם ואפשריותם, הצגנו עדותה של הממשלה (אגריקולטור דפארטמענט), כמ"כ עדותן של חברי הביד"צ דעה החרדית בירושלים, והודאות וידיעות לכל ימות השנה, ידיעות על מצרכי מזון שונים שהם בהכשר רבתינו הבד"צ שליט"א ללא שום חששות. והודעות על מיני מזון שיש עליהם חששות איסורים שונים וכו' (הרשימה לפי סדר הא"ב).

הספר כולל חמשה מפתחות:

- (א) תוכן כל ענין לפי סדר הפרקים.
- (ב) מפתח הענינים לפי סדר הא"ב, בערך חמשה עשר מאות ענינים, כדי שיהי' בנקל למצוא כל דבר ודבר על מכונו בלי חיפוש.
- (ג) מפתח לדברים הצריכים בדיקה לפי א"ב. בסדר מאה ענינים.
- (ד) מפתח סיפורי המעשיות.
- (ה) מפתח הספרים לפי א"ב, בערך מארבע מאות ספרים.

מחיר הספר הוא סך \$5.00

הספר הזה נחוצו לכל איש חרדי הרוצה לידע בירור מהמאכלים השכיחים לכל יגעיל בהם נפשו, שבעו"ר נכשלים בו הרבה מאח"כ להכניסם לבתיהם בלי יודעים שהם נו"ט ממש, או עכ"פ איסור דרבנן וחמורים דברי סופרים וכו'. וכן חיזוק ואומץ מתוך דברי הסה"ק על ענין זה.

* * *

בקשה גחוצה מכל רב ומורה הוראה

היות שבדעתי להוציא לאור בזמן קרוב חלק שלישי מספר נפש ישעי' כנ"ל, ע"כ אבקש מכל התלמידי חכמים שיזאלו בטובם לזכות את הרבים לכתוב ולהמציא לי הערותיהם על הספר נפש ישעי' ב' חלקים, או כל מין הערה ובירורו או חידוש בעניני כשרות המאכלים, ואדפיסם איה"ש בחלק השלישי בשם אומרם, וזכות הרבים יהי' תלוי בהם.

כתובת המחבר:

RABBI SHLOM JUDA GROSS

331-2507

1472-79 Street, Brooklyn, N. Y.

11228



כשורה טובה ליהדות חרדית

זה עתה יצא לאור

מדריך הכשרות

מאת התאחדות הוקהילות דעיר החרדית בארא פארק

בפיקוח הח"ג מוהר"ר

אדמו"ר משה שמרן שליט"א

אב"ד דקהל יסודי התורה (מלפנים אב"ד דעברעצין)

כולל תשובות ומכתבים וכיוריים בענין המאכלים לפסח ולכל ימות השנה
החיבור „מדריך הכשרות” הוא חיבור יחיד במינו, כשמו כן הוא, מדריך ומורה דרך
הכשרות, לכל מיני מאכלים המותרים והאסורים לפסח ולכל ימות השנה

* * *

זאת הפעם הראשונה בתולדות היהדות החרדית בארה"ב שהופיעה לאור עולם
רשימה גדולה מהמון מאכלים המותרים והאסורים

הרשימה היא דבר נחוץ בכל בית יהודי המדקדק בכשרות המאכלים
אפשר כבר לקבל מדריך אייר-סיון תשל"ד, וכן גם המדריך מחדשי אדר-ניסן ש"ז

דמי החתימה לשנה בארה"ב \$4, בשאר מדינות \$5



VAAD HAKASHRUS

P.O.B. 56

BROOKLYN, N.Y. 11228

פאר אינפארמיישן רופפ:

הרב יעקב מושקוביץ

אין אונג פון 9 ביז 10.30

מלפון: 627-2378

MADRICH HAKASHRUS

5734

June-July, 1974

Vol. 1, No. 3

Published by the
VAAD HAKASHRUS

- ליינט און פארשפרייט דעם מדריך הכשרות
- פאר אדווערטייזמענט רופט : 627-2373 פון 9 ביז 10:30 אין אונט
- מיר נעמען נישט אן קיין אדווערטייזמענט אויף א זאך וואס דארף האבן א הכשר
- די שענסטע מחנה — שיקט אריין א אפליקיישן פאר נאענטע

Annual Subscription \$4.00

